Reg. No. M. 3152.

14 పేజీలు, అణా

ప్రతిగ్రామం పత్రికలో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదువు కోవాలె, ఆవారు

జమీన్ రైతు

ప్రచురణ : శుక్రవారం

సంవత్సర చందా రు 3

పల్లెల్లో ప్రతి టవున్ లందుం చాలును ఇదే.

సంపుటము 8 | శుక్రవారము 26-3-37 | సంచి 14

స్వప్నరేఖలు—1

వ్యవసాయపశువుల మహాసభ.

సంజయుడు

(గతసంచిక తరువాయి.)

ఒకయువకుడు అగ్రాసనస్థ సభాపతికై వచ్చి కోమపూరితమైన వుపన్యాసం గావించింది.

సోదర సోదరీమణులారా!

ఇక్కడ చేరియుండే మన సహాయంలేకుండా [illegible] ప్రపంచం మునిగిపోయిందన్నమాటే. కాన మన మందరమనశక్తిని చూపెట్టాలె. మనమీద ప్రపంచం ఎంతవరకు ఆధారపడుంతో ఆందోళన చేయాలి. మనకష్టసుఖాలు పోగొట్టుకోవాలి.

ఈవుపన్యాసాంతం దిగువతీర్మానాలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడ్డాయి.

(1) శాసనసభాఎన్నికల్లో ఓటర్లు కాంగ్రెసుకు అఖండవిజయమును కలిగించినందులకు యీ మహాసభవారు అభినందించుచున్నారు.

(2) కిస్తుబాకీకిగాను పశువులను జమీందారీ నౌకరులు జులుంచేసి తోలుకొనిపోయి గడులపర్యంతము నిలబెట్టుట అక్రమము, అమానుషము గాన యిది చట్టరీత్యానివారించవలెను.

(3) ప్రతిగ్రామమందును నిర్ణీతరేఖాభూములను జమీందారులు వదలివేయవలెను. అట్లువదలనివారి [illegible] తొలగింపవలెను.

(4) [illegible] వృషాలను వృషభ [illegible] ప్రయోగించుట పశుద్రోహమాయ యిట్లుచేయుటకు నేరమని క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడు సవరించవలెను.

(5) వివిధపశువుల కష్టముల గురించి విచారణజరిపి, ఒకరిపోర్టును తయారుచేసి శాసనసభ్యులకందరికిని పంపుటకును, శాసనసభలలో అవసరచట్టములు గావించుటకును అనుగుణ సభ్యులుగల ఉపసంఘము నిర్మించవలెను. ఉపసంఘసభ్యులను నామినేటుచేయుటకు సభాధ్యక్షునికి అధికారమివ్వబడినది. యీసభాధ్యక్షుడు ఆఉపసంఘమునకధ్యక్షుడుగ వుండును.

(6) శాసనసభలో మనకవసర చట్టములు గావించుటకు పోయినచో సహాయనిరాకరణం గావించవలెను.

2

జస్టీసు పునరుద్ధారణ మహాసభ.

ఎన్నికలలానంతరం కర్మక్రతువులన్నీ అయిపోయి వాళ జస్టిసుపార్టీకి సంప్రోక్షణచేసి పునరుద్ధారణ చేయడానికి జస్టిసు పార్టీసభజరుపాలన్నారు. ఆహ్వానాలు కొందువందల మందికిపైగా పోయినా సభకు వచ్చింది 18 మందిమాత్రమే. సంఖ్య అను భవమైందని వాయిదావేసుకుంటే బాగుండుందని కొందరు వృద్ధసభ్యులు సలహాయిచ్చేరు. కాని యువకులంతా దీన్నిపాటించకూడదని అనటం మూలాన సభజరిగింది.

అందరికిని తెలిసినదేయున్నది. మనపార్టీని ప్రజద్రోహులుగా పూర్వము గతఎన్నికలలో మనకు యీ అవమానకరమైన ఓటమి సంభవించుటకు కారణములను చక్కగా తెలుసుకొనవలసియున్నది. వీటిని సవరించుకొనక మనము ఏమిచేసినను నిష్ప్రయోజనము. గానిసభ్యులు వారివారికి తోచినసలహాలను తెలుపవలెను, సభ్యులకు ఒక హెచ్చరిక గావించుచున్నాను. యీమహాసభలో జరుగు చర్యలుగురించి పత్రికావిలేఖరులకుగాని, యితరులకుగాని, ఎవ్వరును చెప్పకూడదు, అతిరహస్యముగా వుండవలెను.

ప్రథమం సర్ ఏ. పి. పాత్రోగారు వచ్చి జమీందార్ల నాయకత్వాన్ని తూర్పారపట్టుతూ [illegible]

జోస్యపు తులాభారం

[illegible]

బొబ్బిలిరాజాగారు జస్టిసుప్రతిష్ఠకోసరం ప్రజాభిమానాన్ని పోగొట్టుకొని, స్వయంప్రయాసలకోర్చి ఎంతోడబ్బు తగలేసుకొని, పార్టీకోసరం తనస్వంతజమీనుపై కన్నెత్తికూడాచూడకుండా రాత్రింబవళ్లు పనిచేశాడుకాబట్టి యీసభకు వారే అధ్యక్షస్థానమాక్రమించాలని రెడ్డిగారన్నారట. అంతట వెలవెలబోయిన ముఖాలమధ్య, కరతాళధ్వనులు మిన్నుముట్ట అధ్యక్షుడు సభనలంకరించి యిట్లు నాలుగుముక్కలు వినీవినపడకుండా పలికారు.

సభికులారా!

నేటి మహాసభ గావింపుటకు కారణము సభ్యులందరికీ [illegible]

నేను చెప్పబోవు అభిప్రాయాలు యీసభలో కొందరికి నచ్చకపోవచ్చు, ఆగ్రహం కలిగించవచ్చు కాని నా అనుభవపూర్వకంగా నాకుతోచిన విషయాలు మీకొద్దిమందికి ఆగ్రహం కలిగించుటవలనే కారణంతో చెప్పక మానినచో పార్టీకి మహా ద్రోహముచేసిన వాడనగుదునని తలంచి పార్టీ అభ్యుదయ ప్రధాన సంకల్పముగ భావించి చెప్ప సాహసించుచున్నాను. జమీందారులు మనపార్టీకి నాయకత్వం వహించ మొదలు పెట్టినప్పుడే ఆనాటినుంచే మనపార్టీకి క్షీణదశ ఆరంభమైంది. మరిన్ని బొబ్బిలిరాజాగారు నాయకత్వం ఆరంభించి నప్పటినుండి చీడపురుగు పట్టిన

పైరువలె నిర్మూలమైపోయింది. ఈజమీందారు ధనసంపత్తిని చూచి భ్రమసి పార్టీని వారి పాలనకప్పగించినాము. కాని పార్టీకోసరం వారుడబ్బు పెట్టలేదని నేచెప్పసాహసించను. కాని వారు పెట్టినఖర్చంతయు, చేసిన కృషియంతయు బూడిదలో పోసినపన్నీరు అయినది. జమీందారులనాయకత్వము తొలగాలని నేను యింతకుముందెన్నో మారులు సూచించియున్నాను. కాని నాసలహాను ఎవరును లక్ష్యపెట్టినవారు కారు. ఇతరకారణాలు కూడా చాలావున్నాయి. కాని యీ ముఖ్యమైనతొలగకుండావున్నంతకాలం యితరవాటినిగురించి ఎంతపనిచేసినా లాభంలేదు. కాన యీ ముఖ్యమైన విషయం గురించి సభ్యులు మెంబర్లు [illegible]

నాలోటివారుకొందరు రైతులకోరకై సంఘాలస్థాపించి రైతుకష్టనివారణకై ప్రయత్నించినవారుకొందరు గొప్పఆదర్శాలతో పార్టీలో చేరాము. రైతుసమస్యనుగురించి ప్రస్తావనవచ్చినప్పుడెల్లనూ యీజమీందారులు అడ్డువచ్చిరి.

జమీందారీలలో రైతులపడే బాధలు వర్ణనాతీతము. అందుచేత రైతుసమస్యల పరిష్కారానికి పూనుకుంటే తప్పకుండా నీడ్లవిప్లవం మాలోటివారు యిచ్చిన సలహాలు అరణ్యరోదనమై పోయినాయి. ఎస్టేటు ల్యాండాక్టు సవరణకు వచ్చినప్పుడు జమీందారులకు అనుకూలమైన విధాన మార్పులు గావించబడి రైతులకు నష్టం చేయబడింది. అందుచేత రైతులలో మా సాహోటి వారందరూకూడా దూరమైపోయిరి. ఈఎన్నికలలో జమీందార్లకు రైతులు చూపిన పరాభవములు, ప్రతిఘటన అపూర్వమైనది. వెంటనే రైతుకోర్కెల నామోదించి అమలుపరచడానికి జమీందారులు అంగీకరించి [illegible] ఆచరణయందు పెట్టుటకు ఆరంభించిన [illegible] రైతుల నందరిని మనవైపులాగుకొనగలము. కాంగ్రెసువారు శాసనసభల్లో కాలంపుచ్చేలోపు. కాన నీయవకాశానికి తగినట్లుగనే తక్షణమే యీకార్యానికి పూనుకొని జమీందారులు యిందుకు అంగీకరించడానికి వీలుచెప్పను. కాని పార్టీ క్షేమం కోరి యేశేటట్లయితే యిందుచేయక తప్పదు. ఈ విధానం చేపట్టాలమనిన పార్టీ నాయకులు తక్షణమే వదలుకొనవలె. ఇటువంటి పార్టీలో వుండదలచుకోలేదు పార్టీకి శ్రేయస్సు కాదు. మనపార్టీని వారి దుర్మార్గమైన బలిచేయడానికి కొందరున్నారేగాని, పార్టీకోసరం వారెవ్వరు నిలబడినారు, ఈవిషయం సభ్యులందరు ముఖ్యంగా గమనించాలి.

శిస్తువసూలులో వెంకటగిరి తహశీలుదారు వింతచర్యలు.

వీరిని మార్పుచేయునిచో రైతులలో అసంతృప్తి హెచ్చిపోగలదు.

చిల్ల గురునాథంగారు.
[జిల్లా జమీన్ రైతుసంఘ కార్యదర్శి.]

తే 17—3—37 ది సాయంకాలము 3 గంటలకు వెంకటగిరి ఎస్టేటు వెంకటగిరి తాలూకా తహశీల్ దారుగారు శిస్తు వసూళ్లకుగాను నలుగురు రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్లను, నలుగురు కరణములను, ఆరుగురు సిపాయీలను, ఎనిమిదిమంది బంట్రోతులను తీసికొని వెంకటగిరిలోని వెలమపాళెమునకు దయచేసిరి. ఇచ్చట నివసించువారు రాజబంధువులు వెలమవారు. చాల గౌరవనీయులు. వీరి స్త్రీలకు అనాదిగా గోషాపద్ధతిగలదు. వారందరు గారు పెదబత్తయ్యగారి ఇంటివద్ద క్యాంపుచేసిరి.

ప్రథమములో చల్లగుండ్ల శేషమనాయుడు గారి కుమారుని పిలిపించిరి. వారు రు. 120-0-0 లు శిస్తు బాకీకిగాను రు. 90-0-0 లు అప్పటిలో కట్టుచున్నాను, కొరవనైనను మరునాడు కట్టుకొనుటకు మన్నా వాయిదా కోరిరి. గవర్నమెంటువారి శేషకవి వాయిదా 15 తేదీకి వెళ్లినను వాయిదా ఇయ్యనిరి. చాలమారము కుగారు వాయిదా ఇవ్వనిరి. చాలమారము అడుగుకొనినను తహశీల్ దారుకు వినలేదు. పశువులను తెచ్చి కట్టివేసిరి.

ఈ సమయములో పాళెములో మగవారు చాలమంది ఇండ్లవద్ద లేరు. ఉండినవారికిద్దరు పెద్ద మనుష్యులు కొందరోజులు వాయిదా అడిగినను ఒప్పుకొనలేదు. పైగా పోలీసువారికి తహశీల్ దారుడు ఒక రిపోర్టు సిద్ధముచేసి తీగములను పగులగొట్టించి ఇండ్లలో జొరబడి సొత్తంతయు జప్తి చేయించుతానని బెదరించిరి. పాపము స్త్రీలు ఏమిచేయగలరు? కొంతమంది వయస్సువెళ్లిన స్త్రీలు తహశీల్ దారుని వినయపూర్వకముగా "మా మగవారు రాగానే శిస్తులు కట్టివేసెదము, నిదానించండి" అని ప్రార్థించినను నాయుడుగారి ఉడుకు తగ్గలేదు. పైగా "మీరందరు పసుపుపెట్టెలో ఓట్లను వేసినారు. అవిధేయులు, నేను వాయిదా ఇవ్వను" చెప్పి బంట్రోతులకు బజారులను పట్టుకొని రావలసినదిగా ఉత్తరువుచేసిరి. వారువెళ్లగా ఇండ్లలో మగవారులేనందున కొందరు గోషాస్త్రీలు "మా మగవారు లేరు, వారు వచ్చినతర్వాత రండి" అని చెప్పిరి. బంట్రోతులు ఈ విషయము తహశీల్ దారునితో చెప్పగా బజారులను, అడ్డమువచ్చు స్త్రీలను పట్టుకొని రమ్మండి. వారి మగవారు వచ్చి శిస్తులు చెల్లించి స్త్రీలను విడిపించుకొని పోతారు అని చెప్పిరి. ఈ విషయము వాతమున్న మాటమాత్రమే ... లకు తెలియగానే రోషావేశపూరితులై అందరును ఒక్కుమ్మడిగా తహశీల్ దారునివద్దకు వచ్చి వారి గోషాస్త్రీల సవమానపరచుట సమంజసముకాదనియు దౌర్జన్యమును కొనసాగించవలసినదిగాచెప్పిరి. పోలయ్యనాయుడుగారును వారి ఇరువురు పెద్దమనుష్యులును రెండురోజులలో శిస్తులుకట్టి వేసెదమని చెప్పి అందరికిన్ని ఒప్పుచెప్పి తహశీల్ దారుని వెలమపాళెము అవరణము దాటించి పంపివేసిరి. తహశీల్ దారుగారు మాత్రమ ... కలిగిన పరాభవమునకు ప్రతిక్రియ జరుపునట్లు ఘోరశపథము గావించినవారైరట. ప్రతిజ్ఞ నెరవేరునో లేదో స్వకులజులయొడ సంస్థానంకై ఖారు చేయుచుండిగలదో చూడవలసియున్నది. స్త్రీల యొద్దుండిగలదో ... పాళెములో నైనా ... చాల అలజడి కలిగియున్నది.

ఈ తహశీల్ దారుడు వెంకటగిరితాలూకాలో సుమారు 5 లేక 6 సంవత్సరములుగా యున్నారు. ఇంతకుపూర్వము పోలూరుతాలూకాలో తహశీల్ దారుగా యుండినప్పుడు సస్పెండుచేసిరి. చాలప్రయాసపడి, సంవత్సరముల పర్యంతము తిరిగి తిరిగి ఇచ్చట ఉద్యోగము సంపాదించుకొనిరి. వీరి హయాములో లంచగొండితనము మెండాయెను. ప్రతిగ్రామములో పార్టీలు కలుగజేసి రైతులలో రైతులకు కలహములు వృద్ధిచేయుచున్నారు. అక్రమపుకేసులు ఎన్నిటినో పెట్టించుచున్నారు. వడ్లమాపూరు, అల్తూరుపాడు, వెంబులూరు, తిక్కంపాడు మొదలగు గ్రామాలలో పార్టీలనెలకొల్పి ప్రతికక్షులను వీలుచిక్కినప్పుడంతయు కేసులు పెట్టినయొడల సంస్థానంవారు ఎన్నివేలైనను ఖర్చు పెట్టుటకు వెనుదీయరనియు ప్రోత్సాహపరచుచున్నట్లు ఇటీవల నాగ్రామముల సంచారములో తెలియవచ్చినది. వీరిని పదచ్యుతిని గావించుటకు రైతులు ఎన్ని పర్యాయములు మహజర్లు పెట్టుకొనినను లాభము కలుగుటలేదు. పైగా ఈవిషయములు జమీందారుని నోటీసుకు వచ్చియున్నను కొన్ని అంతరంగిక కారణములవలన వారిని పూడ తెరవకుండ కెండవరాజకుమారునికి ఇష్టములేనట్లు తెలియుచున్నది. ఔను వీరిపరిపాలనకు తోడుగా నాయుడుగారి తాళము సరిపోవుచుండగా ఎట్లు తీసివేయగలరు? ఎలెక్షను మీటింగులో వెంకటగిరి, నాయుడుపేట మొదలగు గ్రామాలలో జరిపిన రౌడిజమే వీరి చల్లటి పరిపాలనకు నిదర్శనము

వీరు ఇచ్చట తహశీల్ దారుగా యున్నంతవరకు గ్రామాలలో శాంతియుండదు. నానాటికి భయంకరపరిస్థితులు ఉదయించుచున్నవి. రైతులు మిక్కిలి భయపడియున్నారు. ఇందులకు ఇటీవల తహశీల్ దారుడు గ్రామాదులలో ముఖ్యముగా సోపూరు, లింగసముద్రము, గ్రామము లలో శిస్తుకమాళ్లలో జరిపిన ఘోరమును, అక్రమమును అసభ్యమును అను తీక్ష్ణనిర్బంధపరంపరలే తార్కాణము. రైతులా అమాయకులు, నాటి కొక్క రైతైయినను చదివినవారు లేరు. వీరి పరిపాలనా విధానము నాటిదపరిపాలనమున అతని యూణ్ణాపరముగా సాధుజనులపై దండెత్తి తేళ్ళంతటియు నగ్గోలుగావించిన ప్రహస్తుడాది అసుర నాయకులను జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుచున్నది.

వెంకటగిరి తాలూకాలో లోగడజరుగుచుండిన ఘోరములకు, దండగములకు రైతుల అశాంతికి అప్పట్లో ఎస్టేటుఉద్యోగమునందుండిన ఫారెస్టు కేంద్రపు జూపల్లి రాజగోపాలరావుగారు, లా ఆఫీసరుగావుండిన వేదాంతాచారిగార్లు ఉద్యోగము నుండి తొలగింపబడుటచే రైతులయందు కొంతవరకు శాంతినెలకొల్పబడెను. కాని మరల వీరి ప్రవేశము ఏర్పడినది. అశాంతి అగ్నిపర్వతమువలె కుములవారంభించుచున్నది.

ఇట్టిపరిస్థితులలో వెంటనే ప్రభుత్వంవారు జోక్యముకలుగజేసికొని, రహస్యవిచారణజేసిన జరిపి అశాంతిపరిస్థితులు తొలగునటుల చేయుట అత్యవసరము. ముఖ్యముగ వెంటనే తహశీలుదారు గారు మార్చబడవలసియున్నది.

ఇండియన్ బ్రిటిష్ సోల్జర్లతో భేదము

ఇండియాలో ఒక్కొక్క బ్రిటిష్ యుద్ధభటునికి అగుఖర్చు ఎనిమిది రూపాయలకన్న కొంత హెచ్చుగనుండగా ప్రతిభారతీయ సైనికునికి నాలుగు రూపాయలకన్న కొంచెము హెచ్చుగ మాత్రమేవున్నది. భారతీయునికన్నను బ్రిటిషువానికర్చు రెండింతలన్నమాట.

ఇండియాలో బ్రిటిష్ యుద్ధభటులయొక్క బిడ్డల చదువుకుగా సుమారు 11 లక్షలు ఖర్చు పెట్టబడుచుండగా బ్రిటిష్ సైన్యముకన్నను అధికముగనుండు భారతీయ సైనికులయొక్క బిడ్డల నిమిత్తము దాదాపు రెండులక్షలు మాత్రమే ప్రతియేటు ఖర్చుపెట్టబడుచున్నది.

భారత పటాలములలోని బ్రిటిష్ యుద్ధభటుల వైద్యసహాయముకొరకై ప్రతిసంవత్సరము రు 70 లక్షలు వెచ్చించబడుచుండగా అధికముగ నుండు భారతీయ యుద్ధభటులకు నాలుగు లక్షలకైన మాత్రమే ఖర్చు పెట్టబడుచున్నది.

గొర్రెపోతుల పందెముల ఘోరాలు.

విశాఖపట్నంజిల్లా పాలకొండతాలూకా మంగళాపురమను గ్రామం పాలకొండకు 5 మైళ్ల దూరమునయున్నది. ఆ గ్రామములో ప్రతి మంగళవారం సంత జరుగుచుండును. ప్రతి సంతరోజున చాలా గ్రామాదులనుంచి గొర్రెపోతులను తీసుకొని వచ్చి కొన్నిసేల పై పందెములతో పందెములు కట్టుచుందురు. యీ పందెములేకాక అనేకమగు జూదములుకూడా ఆడుచుందురు. సంవత్సరంక్రిందట ప్రభుత్వమువారు యిక్కడ పందెములు జూదములు జరుగకూడదని ఆర్డరుచేసిరి. మరల యీ కాగణమునతో పందెములు జూదములు ప్రారంభమైనవి. పైని జరుగుచున్న దుర్వ్యసనముల వల్ల ఆయా గ్రామాదులలో దొంగతనములు చిన్నపిల్లలకున్న వస్తువులు దొంగిలించుట మొదలగు అక్రమములు బాహాటముగా జరుగుచూడవలసివచ్చుచున్నవి. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు తగు చర్య తీసుకొనినగాని యికముందు పాలకొండ తాలూకా రైతులు గవర్నమెంటుకు చెల్లవలసిన భూమిశిస్తులుకూడా చెల్లించలేని నిర్భాగ్యులగుట నిస్సందేహము. పాలకొండ తాలూకాలో మంచి కార్యములుగాని చెడుకార్యములుగాని జరుగుచున్నప్పుడు పత్రికలకు వ్రాయు విలేఖరులు లేనందున యిట్టి చర్యలు జరిగినను అక్కడనే మాటుకొని పోవుచున్నవిగాన పత్రికలవారు విలేఖరులను ఏర్పరచవలయునని ప్రార్థన.

—ఒక విలేఖరి.

కాళహస్తి కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము.

19 తేదిన పైసమావేశము జరిగి క్రిందితీర్మానములు గావించబడెను.

(1) సుభోస్ చంద్రబోసుగారి, విడుదలకు వారిని అభినందించిరి. (2) నూతన సంస్కరణములను గర్హించిరి. (3) 1-4-37 హరితాళము జరుపవలెననిరి. (4) కాళహస్తి కాంగ్రెసుభవన నిర్మాణము జరుగువరకును ఆఫీసు యింటికిబాడుగను దానము చేసినందులకు నగిరి వరదాచార్యులగారికి కృతజ్ఞత తెలిపిరి. (5) కాంగ్రెసు ఆఫీసు జరుపుటకున్ను, వార్తాపత్రికలు తెప్పించుటకున్ను ద్రవ్యము సేకరించి కాంగ్రెస్ కార్యక్రమములు జరిగించుటకు శ్రీయుతులు కొత్త శేషయ్యశెట్టి, కే. యల్. నరసింహం, వల్లం మునుసామిశెట్టిగార్లు కమిటీగా ఎన్నుకొనబడిరి.

పి. వి. రంగంశెట్టి
కార్యదర్శి

ఇది నిజమేనా?

కాంగ్రెసులో పనిచేసిన రైతులకందరికి యింకవరకు తెలిసిన యీసంవత్సరము యితర రైతులకన్న ముందుగా శిస్తులుచెల్లించవలెననియు రెమిషన్ మొదలగునవి యిచ్చుటకు వీలులేదనియు చెప్పబడిచాకలకొండ కర్నంగారికి రెడ్డిగారు హుకుంఇచ్చినటుల నిజమేనా? యికపైకు ఎప్పుడైనను మాస్తారిస్తులను వసూలుకొట్టవలెనుండి, న్యాయమైన ముజరాలయిచ్చియుండెదరేని ఎందుకీ బుద్ధి పుట్టింపుడు?

—ఒక రైతు.

సమస్యాపూరణ సులభము | రూ. ౧౦౦౦ | కడపటి తేదీ 31 3—37

1-వ బహుమానము రూ 600/- అంతసరియైనవారికి. 2-వ బహుమానము రూ 275/- ఒకటితప్పుండువారికి బోనసు బహుమానములు రూ 125/- ప్రధానసమాధానము ఇండియన్ ... రూ 1/- ... మనిఆర్డరు ద్వారా పంపి మనిఆర్డరు రశీదును మీసమాధానముతో పంపుడు. మీ అడ్రసు వివరముగా మనిఆర్డరు కూపనులో వ్రాయుడు: సమస్య బహుసులభము.

ప్రతి వైపు 60 చూపుడు.

8	1	41	10
		4	5
	7		42
39			3

నిబంధనలు:— ఈ ఖాళీస్థలములలో అంకెలు నింపి ప్రతివైపు కూడిన మొత్తము 60 చూపుడు. ఏ అంకెనుగాని రెండుమార్లు వేయవచ్చును. సున్న ఉపయోగింపకూడదు. అన్ని సమాధానములు సరిగ్గా నచో బహుమతులుపంచిపెట్టబడును. ఏమార్లైనంట్టి ప్రయుజులుంచురును. గెలుపొందిన వారికి ఒకే బహుమతి యివ్వబడును.

రిజిష్టరుగాను రెండణా స్టాంపులు పంపుడు.

మేనేజర్; ఎంపైర్ కాంపెటిషన్,
12. మనికండ మొదలివీధి, జి. టి. మద్రాసు

ఒక ఏలంపాటదారు ఫిర్యాదు.

వెంకటగిరి ఎస్టేటులో

పాతిశె గ్రామములోని సర్వే నెం. 414/2 ఆబాదీసం భూమి ఎ 0—71 సెంట్లకు ప్రథమంలో కంభాలపాటి మస్తాన్ అను నతను దరఖాస్తుచేసి రు 10 లు ప్రీమియం చెల్లించి వున్నాడు.

దరిమిల్లా పోటీదరఖాస్తులు రాబడి యేలంపాటలో హెచ్చైన ఆఖరు పాట రు 41 లకు నిల్చినది. వెంటనే సదరు ఆఖరుపాటు మొత్తమును చెల్లించి రశీదు పొందియున్నాము. సదరు రశీదులో షైవారి మంజూరు వుత్తర్వువచ్చేవరకు భూమిలో ప్రవేశించకూడదనియు, ఒకవేళ యీభూమిని షైవారు మంజూరు చేయనంతట చెల్లించిన పైకమునకు ఎదురుడ్డీ కోరకుండా వాపసు తీసుకొనవలసినదనే షరత్తులుసహా వ్రాయబడియున్నవి.

ఏలము దరిమిలా షుమారు 3 మాసాలవర్కు మంజూరు ఆర్డరుకొరకు వేచియుండవలసినదని, సకాలంలో భూమిసాగుచేసుకొనెదనని అనేక పర్యాయములు శ్రీ దివాన్ పేష్కారుగారితోను, తహశీలుదారునివారితోను మనవిచేసుకొనుచూరాగా, మంజూరు ఆర్డరువచ్చి 2 మాసములు అయినను ఎలెక్షన్ జరిగిన తరుపరి ఆలోచించెదమని సెలవిస్తూవచ్చినారు. ఇంతలో సదరు కంభాలపాటి మస్తాన్ భూమిలో ప్రవేశించి సాగుచేసి వరి వాటుకొని వున్నారు.

గత 19—3—37 తేదీనాడు దఖలు తాకీదు యిచ్చినారు. సదరు మస్తానుసాహెబు భూమిలో ప్రవేశించి వరిపైరువేసినాడనియు, నేను దఖలు పర్చుకొనుటకు వీలులేదనియు, సర్కారువారి స్వాధీన పర్చవలసియున్నదనియు, శ్రీదివాన్ పేష్కారువారితోను, యీనెల 15 తేది శ్రీ దివాంజీగారు పాదిరెమఖాము చేయగా వారితోను మనవిచేసుకొనగా నేను దఖలుపరచుటకు వీలులేదు, మస్తాను భూమిని వదలడు, రాజాగారినిన్ని సదరు మస్తానుసాహెబును పార్టీలక్రిందచేర్చి శివిల్ కోర్టులో దావా తెచ్చుకొనవలసినదని శ్రీదివాన్జీగారు సెలవిచ్చినారు.

గత 20 తేది సదరు భూమిని సకాలములో దఖలుతాకీదు యివ్వకపోవుటచేత మస్తాన్ సాహెబు ప్రవేశించుటకు అవకాశం కల్గినదనియు, మీరు చేయవలసిన శివిలు చర్యలను నేను చేసుకోవలసిన అవసరం కల్గినదనియూ, ఇందువల్ల నాకుకలుగు ఖర్చులకు జవాబు చెప్పవలసివుండుననియు, యీఫసలి (1346) శిస్తును ముజరా యివ్వవలసివచ్చుననియు, రిజస్టరు నోటీసు ఒకటి శ్రీదివాంజీగారికి పంపుకొనివుంటిని.

ఇటుల జరుగుటకుకారణం మస్తాన్ సాహెబుగారియందు గ్రామమునసబు మాకినేని నర్సయ్యగారికి వుండబడిన అభిమానమని వూహింపవలసియున్నది. ఇటుల దరఖాస్తుదారులకు నష్టము కలిగించినచో రైతులు యికమీదట యేలంపాటలకు వచ్చుటకు వెనుతీతురు. ఇది రైతులు అతి జాగరూకతకలిగి మెలగవలసిన విషయము.

జమీందారుగారి నోటీసుకు ఇటువంటి అక్రమములు పోవునోలేదో తెలియకున్నది. తమఎస్టేటులో జరుగు దుండగములను అన్యాయములను రైతులకష్టములను స్వయముగ విచారించియు, ప్రత్యేకోద్యోగులవల్ల తెలిసికొనియు నివారింపవలసియున్నది. ఓట్లబిషాటనకై పడిన అవస్థలలో వహించిన ఓపికశ్రద్ధలో యేమాత్రో భాగమైనను వినియోగించినచో రైతువిషయములను చక్కదిద్ద

పుసులాపురి

సన్మాన పత్రమునుండి

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులకు పొదిలి తాలూకా పుసులాపురి గ్రామ ప్రజలు 8 తేది సమర్పించిన సన్మాన పత్రములోని పద్యములు.

బొబ్బిలికబ్బుపట్టి నట బోరుకరోర్ల పీఠాపు
రీశులుకా
అబ్బురుడంగ బొబ్బిలిడిటోడి రాజులు
వీతరాగులై
సబ్బులదాగ జస్టిసిక మన్ననలేక సమూల
నాశమై
గుబ్బటిలంగ కాంగ్రెసుకు గూడె జయంబని
ప్రేమగ నంతటన్

కాంగ్రెసు భూమాత గర్భంబులో బొచ్చె
జస్టీసుసంఘంబు జవములుడిగి
కాంగ్రెసు వారాహిఘనశక్తిచే నుప్పొంగి
జస్టీసుపార్టీని జలధిముంచె
కాంగ్రెసు బడబాగ్ని ఘనకీలమండించె
జస్టిసుపార్టిని శెరులార
కాంగ్రెసుమారుతి కదలించివైచెను
జస్టిసుపార్టిని శేతబట్టి
కాంగ్రెసురావంబు ఘనతరధ్వనులచే
జస్టిసుపార్టిని కెముడుపరచె॥

మంత్రి దాక్షిణ్యమంతయు మంటగలిసె
పార్టికత్వంబులన్నియు పాడువడిరొ
లేదు జస్టిసు యిలలోన లేదు లేదు
ఘనత కాంగ్రెసు సేవించి ఘనులుగండు.

కొనగలరు. రాజకీయరంగమందు విశ్రాంతికొరకుటచే కుమారరాజాగారు యిందువిషయమై శ్రద్ధ వహింప ప్రార్థన. లేనిచో రైతులయందు అసంతృప్తి హెచ్చిపోగలదు. వెనుక చింతించిన లాభముండదు.

ఎ. శేషయ్య
21-3-37.

నిర్బంధ శాసనముల రద్దుచేయవలెను.

రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలచేయవలెను.

ఈ వారమున ఢిల్లీయందు జరిగిన రాజకీయ నిర్బంధనివారణసభకు అధ్యక్షతవహించిన శరత్చంద్రబోసుగారు అధ్యక్షోపన్యాసమందు క్రింది విషయములను తెల్పిరి.

ఉపన్యాసములోని భాగములు.

గత 30 ఏండ్లనుండియు భారతదేశమున స్వరాజ్యముకొరకు సర్వస్వమునర్పించిరి. దుర్భరకష్టములకు పాల్పడిరి. వారిలో పెక్కువేలమంది యింకను బ్రిటిషువారి చెరసాలలలోను, నిర్బంధశిబిరములలోను మౌనముతో కష్టములనుభవించుచున్నారు. భారతదేశీయుల కందరికిని స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు వుద్దేశ్యముతోనే వారందరును కష్టపడుచున్నారుగాని స్వార్థముకొఱకు గాదు.

* * *

రాజకీయ ఖైదీల కోరికలను ఆమోదింపవలెనని మన నాయకులు అధికారులతో తెలిపిరిగాని ఇంతవరకును అధికారులు వాటిని అంగీకరించలేదు. ఇందువిషయమై దేశమంతటను ఎక్కువ పట్టుదలతో ఆందోళనజరిపి ఆ కోరికలను అధికారులు ఆమోదించునటుల చేయవలెను.

* * *

నేడు మనము ప్రధానవిషయములలో స్వాతంత్ర్యము కావలెనని కోరుచున్నాము. యిట్టి స్వాతంత్ర్యము మనకు లభించుటకు పూర్వము అనేకవేలమంది భారతీయులు ఖైదీలుగను, ఇంటర్నీలుగను, డిటెన్యూలుగను జైళ్లకు పోవుచునే యుండవలెను. కాని స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడుచున్నవారిని, జైళ్లకేగుచున్నవారిని గాలికి వదలి వేయరాదు.

* * *

ఇటువైని మనమందరమును రాజకీయఖైదీల కోరికల విషయమున అత్యధికమగు పట్టుదలతో పనిచేసినయెడల క్రమేణ దేశీయులందరుకూడ వాటికొరకు నిరంతరము ఆందోళన చేయుచునే వుందురు. అటుల జరిగినచో అధికారులు అంగీకరింపక వుండుటకు వీలులేని పరిస్థితులేర్పడును.

* * *

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదుల లాభముకొరకే కఠినశాసనములు చేయబడెను. దేశమందు శాంతిక్రమములను న్యాయమును కాపాడుటకొరకు చేయబడలేదు. స్వరాజ్యముకొరకు ప్రజలుచేయుచున్న ఆందోళనము అణచివేయుటకే యీ శాసనములు చేయబడెను.

* * *

బెంగాలురాష్ట్రమున అందరును రాజకీయఖైదీల విడుదలను గూర్చియును, కఠినశాసనములు రద్దుచేయుటను గూర్చియును చాలపట్టుదలతో వున్నారు. కాంగ్రెసువారు అల్పసంఖ్యాకులుగా వుండినను దీక్షగా పనిచేయుచుండువారు కొందరు వుండినయెడల త్వరలోనే యీ రెండుకార్యములు సాధింపబడగలవు.

* * *

పశుబల ప్రధానమగు పరిపాలనము తొలగించి ధర్మము న్యాయముపైనను ఆధారపడిన పరిపాలనము యేర్పరచుట కాంగ్రెసుమంత్రుల ప్రథమకర్తవ్యమైయున్నది. ప్రజలు యీవిషయమున ఎక్కువశ్రద్ధ కలిగియున్నారు. ఈ నవ మంత్రుల పనిని తీవ్రముగ పరీక్షించెదరు. ఇట్టి రామరాజ్యమును యేర్పరచుటకు ముందుగా రాజకీయ ఖైదీలు, డిటెన్యూలు యింటర్నీలు మున్నగువారందరును విడుదల చేయబడవలెను.

* * *

అన్యాయముగా అందరిని ఖైదుకు పంపుచుండునట్టి రాజ్యములో న్యాయముగా ప్రవర్తించువారికందరికిని తగిన నివాసస్థలము కారాగృహము. ఇపుడు కాంగ్రెసులో ప్రధాననాయకులుగా వున్నవారందరును యిదివరకు చెరసాలకు వెళ్లినవారే; ఇపుడు మంత్రిపదవులను స్వీకరింప గోరుచున్నవారుకూడ ఇటీవల చెరసాలలకు వెళ్లినవారే. కావున రాజకీయవిడుదల విషయమై వీరందరును తీవ్రముగ కృషిచేయవలయును.

* * *

మనదేశములో అనేకులు నిర్భయముగాను బహిరంగముగాను స్వరాజ్యమును కోరుచు తీవ్రమగు ఆందోళనము ఆరంభించిన తరువాతనే కఠినశాసనముల ప్రయోగము మొదలుపెట్టబడెను.

మూడేండ్లలో తలక్రిందులైంది

భారతదేశ బడ్జటులో

1934-35 లో రు 495 లక్షలు మిగిలెను.

1935-36 లో రు 6 లక్షలు మిగులునని వూహింపబడగా సంవత్సరాంతమున రు 184 లక్షలు మిగిలెను:

1936-1937 లో రు 6 లక్షలు మిగులునని అంచనా వేయబడెనుకాని సంవత్సరాంతమున రు 197 లక్షలు లోటు తేలెను.

1937-38 లో క్రొత్తపన్నులు వేయకపోయినట్లయితే రు 384 లక్షలు లోటు కలుగనున్నది. మూడు సంవత్సరములక్రిందట రు 495 లక్షలు మిగులువుండిన ఆదాయము యీసంవత్సరం రు 384 లక్షలు లోటుగ మారినది.

క్రొత్త క్రొత్త పన్నులువేసి దొన్ని చేసినను నానాటికి తీసికట్టు నాగంభొట్లు అన్నట్లున్నది.

WIN Rs. 2000

సరియైన జవాబు ముందుగనే ప్రచండ విక్టర్ ఆఫీసులో డిపాజిట్టు చేయబడియున్నది.

కడపటితేది: 10-4-37 త్వరపడుడు

ఫలితములను 15-4-37 న తెలుపబడును

1-వ బహుమతి (1st Prize రు. 1000/-(తప్పులులేకుండా)
2-వ ,, (2nd ,,) రు. 400/-(ఒకతప్పు)
3-వ ,, (3rd ,,) రు. 200/-(రెండు తప్పులు)

ప్రతివైపు 30 జూపును.

0			
			15

ప్రవేశరుసుము రు. 0-8-0. 3 జవాబులు ఒకేసారి పంపిన రు 1. 35 సమాధానములు పంపువారికి రు. 10. ఎక్కువ సమాధానములు పంపువారికి రు. 200 బహుమానము. మొదటి తప్పులేని 10 సమాధానములు 30-3-37 లోపున పంపువారికి రు. 200. ఖాళీస్థలములలో 0 మొదలు 20 వరకుగల సంఖ్యలు ఎన్నిమార్లయినను ఉపయోగించవచ్చును. జవాబులు కాగితములపైవ్రాసి, ప్రవేశరుసుము మనియార్డరుద్వారాగాని, తపాలా బిళ్లద్వారాగాని పంపవచ్చును. వచ్చిన మార్కులనుబట్టి బహుమతులు యివ్వబడును. మేనేజరు తీర్పే అన్నిటికి సరియైనది. ఫలితముల జవాబులు కావలసినవారు తపాలా బిళ్లలు పంపవలయును.

అడ్రసు:— మేనేజరు, నాదవేలు కాంపిటీషన్ బీరో J/1
నం. 24 ముల్లాసాహెబువీధి, జి. టి. మద్రాసు.

కాంగ్రెసు సేవకులకు
విజ్ఞప్తి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు.

ఎన్నికలలో ప్రదర్శితమైన ప్రజల అఖండ ఉత్సాహమును పోషించి భావికార్య క్రమమునకు వినియోగించుటకై దిగువ సూచనలను గమనింపగోరెదను.

(1) ప్రతి తాలూకాయందును రైతుసభలను తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీలు వెంటనేజరిపి కాంగ్రెసు రైతుసంఘాలను ఏర్పరుపవలెను.

(2) పై సభలందు నీటిపారుదల సందర్భమున రైతులిచ్చుకొనుచుండు మామూళ్లను మాన్పించుటకు, పెద్ద చిన్న అను భేదములేక సక్రమముగ నీటిపారుదల పంపకముచేయుటకు, రోడ్లు, డొంకలు, బావులు, పశు సస్యచికిత్స, విద్య, వైద్య వగైరా వసతులను గ్రామములకు కల్గించుటకై ఆయాశాఖా సంస్థలతో సంప్రదించి, జిల్లాబోర్డులద్వారా ఎకనమిక్ కౌన్సిల్ద్వారా, గ్రామ పంచాయితీలద్వారా పై వసతులను రైతులకు కల్గించుటకై పాటుపడగల ఉపసంఘములను నియమించవలెను. ఈ సంఘములే కాంగ్రెసు మెంబర్లను చేర్చవలెను.

(3) కాంగ్రెసు సభ్యత్వ రుసుముల చెల్లించినవారే రైతుసంఘముల సభ్యులుగా నుందురు. ప్రత్యేక రైతు సభ్యత్వచందా అనవసరము.

(4) రైతుల కష్టములన్నియు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులద్వారా పై ఉపసంఘసభ్యులు బహిరంగ పరచుచుండవలెను. ప్రత్యేకజిల్లా రైతుసంఘము అనవసరము జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములయొక్క ఉపసంఘములుగా పై రైతుసంఘములు పనిచేయుట ఉచితము.

(5) కిస్తురెమిషన్లు, కిసెటిల్మెంట్లు, కంచెల యిబ్బందుల సవరించి ధాన్యమును విక్రయించుటకు సదుపాయములు, వడ్డీ తగ్గించు ప్రయత్నములు, అప్పుల పరిష్కారముచేయుట ఏర్పాట్లు పై ఉపసంఘములే చేయవలసియుండును.

రైత్వారీరైతుల కున్నట్లే జమీందారిరైతులకు గూడ ప్రత్యేక ఉపసంఘాన్ని జిల్లాకాంగ్రెసు నియమించవలెను. వీరు చట్టవిరుద్ధముగా జమీందార్ల నౌకర్లు వసూలుచేయు పెన్సులు, ఇకె కంటాప్పవంటి అక్రమపన్నులు, పరవతోలుట మొదలగు బానిసచిహ్నములు, ఎస్టేటుల్యాండు ఆక్టుక్రింద చెరువుల మరామత్తులు కంచెల పోటాపోటీలు, ఉమ్మడివాక్కుల మొదలగు వానినిగూర్చి పాటుపడవలెను.

(7) ఇట్టి కమిటీలచే కార్మికులకు చిన్నరైతుల ప్రత్యేకసభలయందు ఏర్పరచవలెను. వాముల తగ్గింపు, కూలీల హెచ్చింపు పెద్దరైతులు వీరిఎడ చేయు దుండగముల మందలింపు ఈ కమిటీలు జరిపించుటకు ప్రయత్నించును. అనాధీనపు భూములను భూమిలేని కూలీలకే ఉచితముగ రిజర్వు చేయుటకు, సాగుబడికర్చులను సర్కారుద్వారా ఇప్పించుటకు శాసనసభలద్వారా కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ప్రయత్నించవలెను. కూలీల సంఘాలను కార్మికుల సంఘాలను, చిన్నరైతుల సంఘాలను రైతుసంఘాలను ఏర్పరచిన విధముగనే ఏర్పరచవలెను. చందా విషయమునగూడ పై సూచనలే అన్వయించును.

(8) ఎన్నికలలో పనిచేసినవారి జాబితా సిద్ధపరచి శాసనసభలలో కాంగ్రెసుపార్టీచేయు పనులను వీరిద్వారా ప్రజలకు తెలుపుచు కరపత్రముల పంచిపెట్టుచూ, శాసనసభలలో చర్చకురాబోవు విషయములనుగూర్చి పై వారిద్వారా ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుచుండవలెను. ఏ గ్రామమందు మనకు విరుద్ధముగ పనిచేసినవారో వారి జాబితాకూడ సిద్ధపరచి వారిని కూడ మనవంకకు త్రిప్పుకొనవలెను.

(9) గెలిచిన కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు 3 నెలలకొకసారి తమ డివిజనునంతయు సంచరించవలెను. పై ఉపసంఘములలో సంప్రదించవలెను.

(10) తాలూకా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘముల సమావేశములు పై డివిజనులో వరుసగా జరుగుచుండవలెను.

(11) ఇటీవల ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు పక్షమునకు సహాయపడిన ఓటర్లకు ఓడిపోయిన క్యాండిడేట్లుగాని వారి పార్టీవారుగాని యిబ్బందులు కల్గించకుండునట్లు, కల్గించినప్పుడు ఆదుకొనుటకును ప్రత్యేక ఉపసంఘములను తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు నియమించవలెను. వారు తగినచర్యను జరిపించుచుండవలెను. ఈ సందర్భమున ఆయా డివిజనుల న్యాయవాదులు అక్రమకేసులను తోపినపుడు యథోచితముగ స హా య ప డ వ ల సి యుండును.

గ్రిగ్గుగారివద్దకు రాయబారము.

కలకత్తాలోని స్వదేశీ చక్కెరమిల్లు ఆసాముల సంఘము తరఫునను, కాన్పూరులోని చక్కెర ఉత్పత్తిసంఘము తరఫునను మోతీహారిలోని బీహారు తోటయజమానుల సంఘము తరఫునను చక్కెరపన్ను హెచ్చించకూడదని నివేదించుటకు ఒక రాయబారవర్గము ఇండియాప్రభుత్వ పైనాన్సు మెంబరు గ్రిగ్గుగారివద్దకు వెళ్లెను.

* * *

బర్మా శాసనసభలో మంత్రుల జీతముమీద చర్చ జరుగుచుండగా ఒకసభ్యుడు బర్మాభాషలో మాటలాడబోయిరి. అధ్యక్షుడు ఇంగ్లీషు భాషలోనే మాటలాడవలెనని కోరెను. దానికి అసమ్మతిని ప్రకటించుటకై ఆసభ్యుడు సభను విడిచి వెళ్లెను.

* * *

మదరాసు రెవిన్యూ బోర్డు సభ్యులుగవుండి ఉద్యోగమును విరమించుచున్న దా॥ బా॥ ఎస్. గోపాలస్వామయ్యంగారు కాశ్మీరు సంస్థాన ప్రధానమంత్రిగ నియమింపబడిరి.

శాసనసభల కర్తవ్యము.

15 సంగలుగా జస్టిసు రాజ్యంలో పరిపాలనావిధానము చెప్పుకొన్న సిగ్గుచేటు. రివిన్యూశాఖ మాత్రే, పంటలు లేకపోయినా కిస్తుమువరాలేదు. అక్కాకీలోమాత్రే కేసుపెట్టకుంటే సబ్ యిన్స్పెక్టరు అజాగ్రత్త. బహాయింది అయినా కేసుపెట్టవలెను. తప్పుడు సాక్ష్యమని మేజిస్ట్రేటుకు తోచినా తోసివేయకూడదు. త్రోసివేస్తే పాపము సబ్ యిన్స్పెక్టరుకుహాని, మేజిస్ట్రేటుకు సంజాయిషి. ఇంక అక్టింగుపదవికి సున్న. ఫారెస్టుసంగతి ఉదయగిరితాలూకాలోనే చూడవలెను. ఇవన్ని చెప్పితే తీరవు, అనుభవించక తప్పదు.

అయితే కొంతకాలము కలెక్టరుక్రింద యుండకుండా మేజిస్ట్రేటులును జడ్జి హైకోర్టువారు నియమించవలెనని, ఎక్జిక్యూటివ్, జుడిషియల్ డిపార్టుమెంటులు వేరుచేయవలెనని ఆందోళనయుండినది. ప్రస్తుతము ఉద్యమములో అది అంతగా చర్చకురాలేదు.

సర్కారువారు దాఖలుచేయు ప్రతి మేజిస్ట్రేటుకేసు క్రిందికోర్టులలో వారికి అనుకూలము. ప్రైవేటుకేసు నిష్కర్ష లేదు. దీని మర్మమేమి? శివిల్ జడ్జీలు, కలెక్టరు, ఇన్స్పెక్టరుకు పోలీసులకు ఆధీనము లేకపోవుటయే. నూతన సంస్కరణములతో ప్రారంభించుచున్న కాంగ్రెసు మెజారిటీలతో యుండు శాసనసభలు యీ విషయము చర్చచేసి తగు యేర్పాట్లు చేయవలసియున్నది.

—యదార్థవాది.

ఆంధ్రవిశ్వ కళాపరిషత్తు బిరుదాలు.

ఆంధ్రవిశ్వ కళాపరిషత్తు గౌ॥ బొబ్బిలిరాజా, సి. ఆర్. రెడ్డి, ఖ. రాఘవేంద్రరావు, సర్ కె. వి. రెడ్డిగార్లకు "డి. లిట్" బిరుదములును, కపిస్థలం దేశికాచార్యులగారికిని, తాతా సుబ్బరాయశాస్త్రిగారికిని, శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారికి కళాప్రపూర్ణ అను గౌరవ బిరుదములను యీనెల 13 తేది జరిగిన ప్రత్యేక పట్టప్రధానోత్సవ సందర్భమున ఒసంగెను.

బర్మాప్రభుత్వ ఆర్థికమంత్రాంగము యొక్క కర్చులను శాసనసభ నిరాకరించియుండెను. దీనిని గవర్నరుగారు పునరుద్ధరించిరి.

National Indian Life Insurance Co., Ltd

Managing Agents:— MARINT & CO.,

12, Mission Row, CALCUTTA.

RESULT OF 1935 VALUATION.

Reversionery Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930—34.

On all wth Profit Policies in full force on 31st December, 1934

INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000

Annual Premium Income over Rs. 10,00,000

YOUR future is SAFE with the

National Indian Life Insurance Co., Ltd.,

For particulars apply:—

T. V. RAGHAVIAH

Secretary.

(Madras Branch Including Nistve States

334, Thambuchetty St, MADRAS.

రైతు పాఠశాలలు

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు.

మొన్నటి ఎన్నికలలో ప్రదర్శితమైన అపూర్వఉత్సాహాన్ని తగ్గిపోకుండా పోషించి దేశహితైక కార్యములకై దానిని ఉపయోగింపవలసిన బాధ్యత కాంగ్రెసు కమిటీలపైనున్నది. అందుకు అవసరమగు సాధనములలలో రైతు విద్యాలయము ఒకటి.

ప్రతి డివిజనునందు ఎన్నికలలో పనిచేసిన యువకరైతును చేర్చి నెలరోజులైనను ఎండకాలములో రైతుల కవసరమైన ముఖ్యమైన హంశములను గురించి అనుభవజ్ఞులచేత ఉపన్యాసము లిప్పింపవలెను. అప్పుల పరిష్కార చట్టము, పశుపతిసంఘముల చట్టము, ఇండియా గవర్నమెంటు చట్టము నీటిపారుదలచట్టము, ప్రోనోట్లు, మైనర్లు స్త్రీలహక్కులు, వగైరా విషయములను గురించి, ఎరువులు, పశుసస్యచికిత్సలను గురించి, కలరా స్ఫోటకము వగైరా వ్యాధులనుగురించి, చరిత్ర ప్రపంచభూగోళము, ఇతరదేశముల పరిపాలనా విధానము మొదలగు సంగతులను గురించి ఉపన్యాసము లిప్పింపవలెను. వీరితో రైతు సంఘములను ప్రతి తాలూకాలో స్థాపించవలెను. నీటిపారుదల లంచగొండితనాన్ని ఈసారి నీళ్లు తలపడేటప్పటికైనా మాన్పించవలెను. ఓటర్లకుచూపిన అడిఆశలు కొంతవరకైన ఫలించకపోతే కాంగ్రెసు తలయెత్తుకొని నిలవజాలదు. ఎన్నికలలో గెలుపొందిన అభ్యర్థులు ప్రతి తాలూకాయందు కాంగ్రెసు సంఘాలను, రైతు సంఘాలను స్థాపించుటకు పాటుపడవలెను.

వేసవి రాజకీయ పాఠశాల

కొత్తపట్నం, ఒంగోలుతాలూకా

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ యువజన సంఘమువారును, కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీవారును ఒంగోలు తాలూకా కొత్తపట్నములో మేనెల 1-వ తేది నుండి జూనునెల 10 వ తేది వరకు పాఠశాలను నడుప తీర్మానించియున్నారు. విద్యార్థి, యువజన, స్త్రీ, కార్మిక, కర్షక, మొదలగు ప్రాథమిక సంఘములన్నిటికిని ప్రత్యేక సౌకర్యము లేర్పరుపబడును. భోజనపు ఖర్చుతో సహా రుసుము 7—0—0 లు మాత్రము. అందు రాజకీయములు, ఆర్థికవిషయములు, నవీన శాస్త్రములు, డ్రిల్లు మొదలగు విషయములు బోధింపబడును. గాన ఆంధ్రరాష్ట్రమందలి యువకులు ఈ అమూల్యావకాశమును పోగొట్టుకొనక వెంటనే దరఖాస్తులను పంపకోరుచున్నాము.

దొడ్డవరపు కామేశ్వరరావు,

గ్రామరైతు సంఘములకు హార్తాళము 1—4—37

నివితాలూకా

జమీన్ రైతు సంఘకార్యదర్శి విజ్ఞప్తి

యేప్రియల్ నెల 1 వేది నూతన రాజ్యాంగ విధానము అమలులోనికి వచ్చును. చిరకాలము నుండి మనము కోరుచున్నటువంటి కోరికకు వ్యతిరేకంగా యిదివరకంటె ప్రజలను అవమాన పరచు రాజ్యాంగ మొకదానిని తయారుచేసి మనలను బంధింపనున్నారు గాన దానిపట్ల మన అసమ్మతిని తెలుపుటకు ఆనాడు తాలూకా లోని ప్రతిగ్రామరైతులు యావన్మందియు అన్ని పనులు నిల్పివేసి హర్తాళము జరుపవలెను. యీ విషయమై పార్టీ భేదములులేక రైతాంగమంతయు విరివిగ ప్రచారం జరుపవలెనని రైతు సంఘము వారు తీర్మానించియున్నారు. గాన ప్రతిగ్రామం లోను పనులు నిల్పివేసి సాయంకాలం బహిరంగ సభలు జరిపి విషయమును ప్రజల కెరుకపరచి పరియవసానమును తాలూకా కార్యాలయమునకు పంపకోరెద.

తీర్మానము

“చిరకాలంనుండి భారతీయులు స్వరాజ్యముకొరకు పడుచున్న బాధలకు ఫలితంగా నూతన రాజ్యాంగమను పేరిట ప్రసాదింపబోవు సంస్కరణలు భారతీయులకు నిరుపయోగ మేకాక హెచ్చుగా కష్టజీవుల (రైతులు కష్టాలు)కు మరింత అధ్వాన్నస్థితిలోనుంచ సర్ధమిచ్చుచున్నది గాన అట్టిరాజ్యాంగమును మేమెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలము” అని తీర్మానించి వెంటనే మా రైతుసంఘ కార్యాలయమునకు తెలియజేయ కోరెద.

రైతుసంఘముల అవశ్యకత.

మనరాష్ట్రములో జరిగిన యెన్నికలలో జమీందారీరైతులు ధైర్యంవహించి కాంగ్రెసును బలపరచి రైతాభివృద్ధికి భంగముకల్గించు జమీందారీ ముఠాను ఓడించి ధన్యులైరి. యిప్పుడు రైతుకు వ్యతిరేకముగా శాసనసభలో యేపార్టీయున్నా లేదు. యింతటితో పూర్తిఅయినదని రైతు లూరకుండక ప్రతిగ్రామమునందును రైతుసంఘము లేర్పరచి శాసనసభకు మనము పంపిన ప్రతినిధులకు మన కోరికల తెల్పుచుండినగాని మన అవసరములను వారు గుర్తెరుంగజాలరు. ఏప్రియల్ నెల మొదటనుండి శాసనసభలు ప్రారంభమవును. గానత్వరగ ప్రతిగ్రామ రైతుయువకులు యీతగా రైతు సంఘము లేర్పాటుచేయవలెను. సభ్యులను విరివిగా చేర్పించవలెను.

సభ్యులచేర్పు పుస్తకములు అన్నిఫిర్కాలకు అందజేసితిమి. చేరనివారు మాకార్యాలయమునకు తెలియజేసిన యివ్వగలవారము. వ్యవధితక్కువగా నున్నదిగాన రైతుసంఘములన్నియు చురుకుగా పని చేయవలెను. ప్రతిగ్రామ రైతుసంఘమువారు మొత్తము సభ్యులజాబితా, రు 0-2-0 చొప్పున రు సం॥ చందాలుచేయుచూ, 0-0-6 మాత్రం గ్రామ రైతుసంఘం వారుంచుకొని మిగతా 0-1-6 తాలూకాసంఘమునకు పంపవలెను. జిల్లా సంఘమునకు మేము పంపగలవారము. యువకులు పూర్తిగా పనిచేసి రైతులందరు సంఘ సభ్యులుగా చేయుటకు ప్రయత్నం చేయవలెను.

—గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య.
జనరల్ కార్యదర్శి.

మంత్రుల టెండరు

కాంగ్రెసు ప్రకటన

8 మంది మంత్రులు, ప్రెసిడెంటు కావాలె. వారివారి యోగ్యతా పత్రములు డిపాజిట్లతోటి మార్చి 31 లోపుల సాంబశివులవారిపేర అప్లికేషను పంపుకోవాలె. వివరాలు భాగవతుల సుబ్బరామయ్య గారి (విన చెముకు ఆఫీసు) వల్ల తెలుసుకోవచ్చును.

నెల్లూరుముచ్చట్లు

విమర్శకుడు.

ఉత్తరబోర్డు సెక్రెటరి రాజేంద్రప్రసాదుగారు మున్సిపల్ కమీషనరుగా వస్తారనేటప్పటికి అ గుమాస్తాలంతా సంకెలు కట్టుకుంటున్నారట 6 గంటలకే షికారీపోవచ్చునని.

* * *

ఎలక్షనానంతరం ఒక కొత్తకారు ఊర్లపాళెం పాలెమునుండి నెల్లూరువైపు వచ్చిందట. దాని అందచందాలకు ముగ్ధుడై మహారాజకుమార్ గారు దాని పుట్టుపూర్వోత్తరాలు విచారించడానికి రన్న అధ్యక్షతక్రింద ఒక కమీషన్ నియమిస్తారని కందుకూర్లో మేస్త్రీసుబ్బయ్య అంటున్నాడు.

* * *

తెనాల్లుడు తూపిలి సుబ్బరామిరెడ్డి ఓటూ కూడా ఎల్లనెల్లైలో వేయించనేరని అఖండపలుకుబడి గల తిరుమూరు వరదారెడ్డిగారికి ఎలక్షన్ పరివారాలకిచ్చిన కంటెగుళ్లం ఎల్లనెల్లైలో ఓట్లు వేయించలేదనే కోపంతో కాబోలు! సుందర రామిరెడ్డిగారి కొత్తబండిని విరగ్గొట్టి గాయం కూడా—

* * *

ఈగుళ్లం ఎవరికి చెందాలనే లాపాయింటు తేలక జడ్జిమెంటుకోసం గొట్టికాటి వెంకటసామి రెడ్డికి రిఫర్ చేశారట.

* * *

అన్నాసామయ్యర్ గారు రాజాగారి వకీలుగా నియమింపబడడం కృష్ణరావు పంతులవారికి తెలియదని సమర్థిస్తాడు విశ్వనాథరావుగారు.

* * *

అత్తివరం యుద్ధంలో ఆరితేరిన యోధాగ్రేసరులంతా కోటపోలూరు కంటోన్మెంటుకు ట్రాన్సఫరుచేస్తున్నాడు జనరల్ ఫ్రాంకో సేనాని.

* * *

కరబల్లవోలుమీద పెట్టిన రెండుకేసుల్లో చాకొక్క ముద్దాయి పరంపదం పోయినారు. ఇందులో ఒకరికి చనిపోయిన తర్వాత వారంటు వస్తేను విగ్రహం శ్రీనివాసాచార్యులవారికి రిఫరు చేశారట వాట్టుపట్టి జారీచేయించమని. కోటపోలూరుమీద రెండుకేసులు మాత్రమే యిప్పటికి పెట్టబడింది.

* * *

రాజాగారి కాలేజీ కమిటీలో బి. ఎ. కి తక్కువ చదివినవారుండకూడదని ప్యాసుచేశారట కమిటీవారు. ఎ. సి. ని రాకుండా చేయడానికేన్నీ, సుబోధినిని తొలగించడానికి చేసినఎత్తుంటారు. ఔను! కన్నుకొడిచెవుల్లను కడతొలగించడమే ఉత్తమంగదూ!

* * *

కొండప్పగారి హాస్పిటాని ఏలాంటిదో కాని క్రుప్తిగా ఆపాయింటుచేసి నెలవెళ్లకముందే బంగారమంటి బుర్రా వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు దివంగతులైనారు గండవరంలో.

* * *

దక్షిణ బోర్డుగారూ! ఆ రాపూరు పెంబర్తి రోడ్డును ఈ సంవత్సరమైనా కంకర వేయిస్తారా?

* * *

రాపూరు మదేలినాన్నాటు సంగతేమి? ఏప్రెలు 15 లోపల ప్రభుత్వానికి తెల్పకపోతే యీ సంవత్సరంకూడా మున్నే. బొల్లు బాలగారు నీమీద నిందెయ్యడానికి చూస్తున్నారు. జాగ్రత్త! కొంచం అడుగు కదిలించండి.

* * *

సిద్ధవరం ఉప్పుకాల్వలో ఒక బల్లకట్టు వేయిస్తావా? ఈశ్వరనామ సంవత్సరంలో నైనా.

* * *

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు సెక్రటరీగా రాజీనామా పెట్టడం, రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రెసిడెంటుగా రాజీనామా పెట్టడం ప్రజలకు ఏమీ అర్థంగాని అగోరామయ పంచాంగం.

* * *

రాఘవయ్యగారు మంచు స్థిరత్వాన్ని కనుక్కొని తర్వాత ఏ ఉద్యమంలోనైనా కాలుపెడితే బాగుంటుందేమో నంటారు సోషలిస్టులు.

* * *

హోటపురం సక్కాలు ఏప్రెలులో ఎన్నిక వస్తుంది. మాలకొండారెడ్డిగారు నిలస్తారని వదంతి.

* * *

దక్షిణబోర్డు వైస్ప్రెసిడెంటు ఎలక్షన్ 30 తేది జరుగుతుందట. కలిబోసినా ఉట్టివంక జూచే మా నారాయణరెడ్డిగారు ఏపాటు పాడతారో! నారన్నా! ఈమారైనా తప్పటడుగు వెయ్యొద్దు; నామాట విను.

* * *

మిస్టర్ తిరుమూరు వరదారెడ్డిగారూ! కన్లూరు కోడెనాక్షమీద కళ్లెర్రజేస్తున్నారేమి! మా నాన్న క్షేత్రాగవతాని కందుకూ నూతిరిమాపాలు గోయిడ్డి లేదే! నీతీట నీవు గోక్కోరాదూ!

చందాదారులకు

చందాదారులు ఉత్తరములు వ్రాయునపుడు తమ చందా నెంబరును, పూర్తిఅడ్రసును తెలుపవలెను.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

26—3—37

కాంగ్రెసు నాయకులు గవర్నరుల సంప్రతింపులు.

శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారికి మెజారిటీవచ్చిన రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు పార్టీనాయకులు గవర్నులచే ఆహ్వానింపబడి, 24, 25 తేదులలో ఇరువురులకును మంత్రివర్గ నియామకముగురించి సంప్రతింపులు జరిగెను. కాంగ్రెసు నాయకులు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి, గవర్నరులకుగల ప్రత్యేకాధికారములను వుపయోగించు విషయమై హామీ అడిగిరి. గవర్నరులు యిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములను వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయములగురించి అఖిలభారత పార్లమెంటరీ సంఘమువారికి తెలిపెదరు. అన్నిరాష్ట్రములకునుగూడ వర్తించునట్టి పద్ధతిని భారతపార్లమెంటరీ సంఘము వారు నిర్ణయించి కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకులకు తెలిపెదరు. బహుశ తే 29 దినాడు కాంగ్రెసునాయకులు మరల గవర్నరులను సందర్శించి పార్లమెంటరి కమిటీవారి నిర్ణయమును తెలియజేసెదరు.

గవర్నులు గూడ కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకులతో జరిగిన సంభాషణల గురించి ఇండియా దొరతనమువారికి తెల్పుచున్నారు. అన్నిరాష్ట్రములకును ఒకనిర్ణీతపద్ధతిని వారుగూడ నిర్ణయించి గవర్నరులకుఎరుకపరచెదరు. ఇండియా దొరతనమువారి నిర్ణయము ప్రకారం గవర్నరులును, పార్లమెంటరీ సంఘము వారి నిర్ణయము ననుసరించి కాంగ్రెసు పార్టీనాయకులును 29 తేదీన జరుపు సంప్రతింపులలో ఇరుప్రక్కల సమాధానముకుదిరినచో కాంగ్రెసు నాయకులు మంత్రివర్గము నియమించుటకు అంగీకరించెదరు. తాము కోరు హామీ ఇవ్వబడనిచో మంత్రివర్గము నియమించుటకు నిరాకరించెదరు.

ఉత్కళ అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడగు విశ్వనాథదాసుగారు 24 తేదీన గవర్నరుగారిని సందర్శించినపుడు "ఉత్కళ రాష్ట్రమునందలి ప్రజల అభివృద్ధికి సంబంధించిన అన్నివిషయములలోను సానుభూతితో సహకారముచేసెదమని" మాత్రమే తెలిపినటులను, ప్రత్యేకాధికారముల విషయమై ఏలాటి తృప్తికరమైన హామీ యొసంగజాలక పోవుటచే మంత్రివర్గము నియమించుటకు నిరాకరించినటుల ప్రకటించుచున్నారు. మద్రాసు నాయకుడు రాజగోపాలాచారిగారు గవర్నరుగారితో నిన్న సంప్రతింపులు జరిపెను. గాని ఫలితముల విషయమై ప్రకటన గావింపలేదు. ఇందువలన గవర్నరుగారు తృప్తికరమైన సమాధానము యియ్యలేదనియే వూహింపవలసియున్నది.

లండను టైమ్సుపత్రిక స్పెషలు సంకలో గవర్నరుల ప్రత్యేకాధికారముల గురించి వ్రాయుచూ "గవర్నరుల ప్రత్యేకాధికారముల చలాయింపజాలనని అస్త్రసన్యాసము చేయుటకు వీలులేదనియు, గవర్నరులుగాని, వైస్రాయిగాని అట్టిఅధికారములను ప్రయోగింపమని వాగ్దానముచేయుట ఇండియా చట్టమునకు విరుద్ధమనియు' తెలిపియుండెను. అవిధముగనే యిపుడు జరుగుచుండు సంప్రతింపులు ఫలించునాయని సందేహము కలుగుటకు అవకాశము కలుగుచున్నది. ప్రత్యేకాధికారముల నుపయోగింపమని గవర్నరులు హామీ నొసంగజాలక పోయినచో కాంగ్రెసు వారు మంత్రిపదవుల నిరాకరించెదరు. శాసనసభలు ప్రతిఘటనలతోనే ఆరంభము కాగలవు. ప్రభుత్వంవారు యీ పరిస్థితులు కల్పించక ప్రజాప్రతినిధులగు కాంగ్రెసువారి కోర్కెల నంగీకరించి మంత్రిపదవులు అంగీకరించుటకు వాతావర్ణము కలుగజేసెదరుగాకయని కోరుచున్నాము

ఒంగోలు యానాదుల సమ్మె.

ఒంగోలు యందుండు యేనాదులు పోలీసువారి నిర్బంధములు, భరింపజాలక యిండ్లువదలిపెట్టి పరారై పోయినటుల వార్తలు తెలుపుచున్నవి. యేనాదులను పోలీసువారు వారివెంట తిరుగనుని బలవంతపెట్టుచున్నటుల ప్రకటింపబడినది. ఈనిర్బంధము ఆఒక్కపట్టణము నందేగాకు అనేక ప్రదేశములందు సర్వసామాన్యముగ జరుగుచున్నది. యానాదులా నోరులేనివారు. ప్రతిఘటించశక్తి చాలరు. పారిపోయినవారిలో మున్సిపల్ నౌకరులు కూడ కొందరున్నారనియు, పౌరప్రముఖులను వారు ఆశ్రయించినను జోక్యము కలిగించుకొనజాలక పోవుట అనమానకరమైన విషయము. ముఖ్యముగ మునిసిపాలిటివారు, యీ విషయమై ఎక్కువగ శ్రద్ధ వహించవలెను. ఎంతడబ్బుయినను ఖర్చుపెట్టుకొని మున్సిపల్ మెంబరు పదవిని పొందుటవలన కలుగు గౌరవముకన్న యిటువంటి పౌరకార్యములందు శ్రద్ధ వహించుటవలన ఎంతయో కీర్తిప్రతిష్టలు లభించునని మునిసిపల్ మెంబర్లు గమనింపవలెను. ఇటువంటి విషయములు కూడ వారి యొక్క సభ్యత్వధర్మములలోనివే యని గుర్తించవలెను.

మద్రాసుకు మహాత్ముని రాక.

హిందీప్రచారం పట్ట ప్రధానోత్సవమునకై గాంధీగారు మద్రాసునకు 26 తేదివచ్చి నాల్గురోజులుందురు.

* * *

శాసనసభ్యులకు హెచ్చరిక.

మద్రాసు అసెంబ్లీ, కౌన్సిలు శాసనసభ్యులు ఎన్నికల కర్చుల జాబితాలను ఏప్రెలునెల 6 తేది లోగా దాఖలు చేసుకొనవలెను.

* * *

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు

కార్యవర్గ సమావేశము మద్రాసులో 28 తేది 12 గంటలకు జరుగును.

* * *

నెల్లూరు తాలూకా రైతులు కలెక్టరుతో సంప్రదించెదరు.

యీ సంవత్సరము డి. పి. డబ్లువారి అజాగ్రత్తవల్ల మొదటికారుకుకూడా నీళ్లులేక వేలకొలదిగా రైతులు నష్టపడిన సంగతిని గూర్చి శిస్తుముజరాలనుగూర్చి విచారించుటకును ఎండిపోవుచున్న భూములను స్వయముగా తనిఖీచేయవలయునని కలెక్టరుగారిని కోరుటకును నెల్లూరు తాలూకా రైతులు 31 తేది మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు కలెక్టరుగారిని చూచుటకు నెల్లూరుకు రాగోరెదము. ఆరోజె వుదయం 9½ ఘంటలకు నెల్లూరులో జమీన్ రైతు ఆఫీసులో సమావేశము జరుగును.

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి, చేవూరు చినపిచ్చిరెడ్డి, బిరదవోలు వెంకటరెడ్డి, కామిరెడ్డి వెంకురెడ్డి, తిరుమూరు క్రిష్ణారెడ్డి.

సవరణ.

19-3-37 సంచికలో 9 పేజీయందు "నెల్లూరుజిల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరువారి వింతచర్యలు" అను శీర్షిక్రింద ప్రచురించబడిన వ్యాసంలో "వుదయగిరి తాలూకాలో చేవూరిగ్రామం రామచంద్రారెడ్డిగారికి" బదులు "కందుకూరు తాలూకాలో చేవూరుగ్రామం కుమారరాజాగారికి" అని చదువుకొనవలెను.

—జ॥ రై॥ సం.

ఋణవిమోచన సంఘాలు

ఆర్థిక దుస్థితిలోనై అప్పులబాధ పొందుచున్న రైతుజనానికి ఋణవిమోచన సంఘాలంటూ సంస్థాపించి ప్రచారము ప్రారంభించారు ప్రభుత్వమువారు. యీసంఘ సంస్థానంవల్ల రైతులకు ప్రయోజన శూన్యముగాని, కోల్పోయిన ప్రజాభిప్రాయమును గడించు సుద్దేశ్యముగల ప్రభుత్వోద్యోగులకు ప్రజలకు సహాయకారిగానున్నవి. యీసంస్థలపైగల యధికారమంతయు ఏ డిప్యూటి కలెక్టరు హోదాతోనో యున్న అధికారి పరిశీలనక్రింద నుండును. ఇక, యీసంస్థలలోని వసతులన్నియు రైతుల కత్యంత నిరర్థకమైనవి. రు 5000 కు తక్కువ స్థిరాస్తియున్న రైతులకు మాత్రమే అప్పుల నొసంగబడునని చట్టమునందు కలదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, అప్పుల బాధలకులోనై అవస్థలు నొందునది. రు 10, 15, 20, 30 వేలు రూపాయలఆస్తియున్నవారే. అట్టివారికే, అప్పులు అవసరముగూడ.

పెట్టుబడిదారు ప్రప్రథమమునుండి రు 0-6-8 లు ఋణవిమోచనసంఘమువారి వద్ద వరకు వప్పుకొన్న పక్షమున మాత్రమే, ఋణస్తునకు రు 100 స్థిరాస్తిపై రు 40 లు అప్పుయివ్వబడును.

అంటే, ఒక రైతు పెట్టుబడిదారునివద్ద 20 సంవత్సరములనుండి ధనమును ఇచ్చిపుచ్చుకొను ఆచారమున్న ప్రథమమునుండియు, రు 1-4-0, 1-0-0, 0-14-0, 0-12-0 వడ్డీపై పోగినోట్లు ఉంటే, యీ ఋణవిమోచన సంఘం వారు కోరే వడ్డీ ప్రకారం, నాటినుండి నేటి వరకు రు 0-6-8 లు వడ్డీతో లెక్కజూచుకొంటే, పెట్టుబడిదారునకు యివ్వవలసిన రు 2,8 వేలరూపాయిలు బాకీపోను, ఋణస్తునకే, పెట్టుబడిదారు బాకీతేల్తాడు. ఏకొద్దియైనా పెట్టుబడిదారునకు బాకీదారు ఒకవేళ ఋణపడియున్నా, రు 0-6-8 లు వడ్డీవరకునకు, పెట్టుబడిదారు వప్పుకొని తమకు యివ్వవలసిన బాకీని తీసుకోనడు. కారణమేమంటే రు 100 స్థిరాస్తిపై ప్రభుత్వమువారు రు 40 లు అప్పు యిస్తావుంటే వడ్డీ వ్యాపారముచేయు సాహుకారు ఎక్కువ ఆస్తియున్న బాకీదారుని వద్దనుండి, తక్కువ వడ్డీ వరకు వప్పుకొని, బాకీపుచ్చుకోడు.

పెట్టుబడిదారు పైవడ్డీ వరకును వప్పుకొని ధనము తీసుకొనవలయుననెడి వరకు తెచ్చుటను చట్టమునందు కానిపింపవు.

ఇక యిట్టి పరిస్థితులలో ఋణవిమోచన సంఘములవల్ల రైతుల కెంతమాత్రమును ప్రయోజనములేదని స్పష్టమగుచున్నది. రైతుల ఋణవిమోచనకంటూ ప్రత్యేకించిన యీధనము ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతములక్రిందను ప్రచార ఖర్చులక్రిందను, వృధావ్యయమగుచున్నది. యిందులకు నిదర్శనంగా తావలిలో స్థాపించిన ఋణవిమోచన సంఘమువారు, అచ్చట ప్రచారముగావించియు, తగు పెద్దలను విచారించియు, ప్రయోజన శూన్యపెల్ల అప్పులు పుచ్చుకొనువారులేక ఆసంఘమునకు అధికారిగానున్న స్పెషల్ డిప్యూటి కలెక్టరువారు 2 మాసములకే తమ క్యాంపును ఎత్తివేసుకొనిరి.

కాన ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత రైతుల కష్టములు గమనించి అధమపక్షము 20/ వేల రూపాయలవరకు స్థిరాస్తియున్న రైతులకు అప్పులనివ్వవలెను.

(2) రు 0-6-8 వడ్డీ వరకు పెట్టుబడిదారు వప్పుకొని తమబాకీని తీసుకొనునట్లు ప్రభుత్వము వారే నిర్ణయించి రైతులకు తగువిధమున సహాయము గావింపవలెను.

ఎ. శ్రీరామమూర్తి

వెంకటగిరి జమీన్ రైతుల కష్టములు

—(:)—

'పీపిల్సు వాయిస్'లోని అసత్యప్రకటన.

కనుపర్తి నారాయణరావుగారు,
బి. ఏ., బి. యల్.

పై శీర్షిక క్రింద 16-3-37 తేదీన "పీపిల్సువాయిస్" ఆంగ్లవారపత్రికయందు కొందరు కాంగ్రెసువాదుల దుష్ప్రచారము అని వారి ప్రత్యేకవిలేకరి వ్రాసిన వ్రాతలు సర్వఅబద్ధములు. వెంకటగిరి జమీందారీలో రైతులకష్టములు బాధలు క్రొత్తవిగావు. అవి 1920 సంవత్సరము మొదలు నేటివఱకు దినదిన ప్రవర్ధమానము లగుచున్నవి. తమ కష్టనివారణార్థమై రైతులు జమీన్ రైతు సంఘములద్వారానున్నూ, "జమీన్ రైతు" పత్రికాముఖమునను ప్రచారమును సాగించుచున్నారు. "జమీన్‌దారు-రైతు" సమస్యల ఏ కాంగ్రెసువారియు అతిశయింపచేయవలసిన అవసరము కన్పట్టదు. జమీందారి గ్రామాదులలో రైతులకు తిరుగుబాటు బోధించుచు ఖామందుపట్ల రైతులవిధేయత చూపట్టునట్లు చేయుచు కాంగ్రెసు వారు ప్రచారము సాగించుచున్నారని చెప్పుట తప్పు. గతసంవత్సరములయందు వెంకటగిరిజమీందార్లకును వారి రైతులకును ఉండినటువంటి అన్యోన్య అనుకూల్యమును జిల్లాకలెక్టర్లు జిల్లాపోలీసు సూపరెండెంట్లు అప్పటికప్పుడు జమీందార్లయొక్క దుందుడుకులను తగ్గించుటకై తాత్కాలిక ప్రయత్నములు తత్ఫలితముగ కొందరు సంస్థానోద్యోగుల కొన్నిబాధ్యతాయుత ఉద్యోగములనుండి తొలగించుటయు, వెంకటగిరి జమీందారిలోని క్లిష్టపరిస్థితులను ప్రత్యక్షముగ చాటుచున్నది. యింతకాలమును కాంగ్రెసువాదులు "జమీందారు-రైతు" సమస్యలయందు జోక్యము కలుగచేసుకొనక యున్నారు.

ఎట్లున్నను పీపిల్సువాయిసు పత్రిక విలేఖరుల యొక్క సంపూర్ణానురాగమున నేను బహిరంగమునకు రావలసివచ్చినందున వారు సంబంధించినంత వఱకు నేను జమీందారు గ్రామాదులయందు సంచారముచేయుచు రైతులను స్టేటుమెంట్లు యివ్వమని కోరినట్లు వ్రాయబడిన వాక్యములు కారుకూతలని ఘంటాపథముగ చెప్పగలను. నావద్దకు కొందరు రైతులువచ్చి తమ గ్రామాదులయందు శిస్తు వసూలుయందు సంస్థానము ఉద్యోగులు చాలయిబ్బంది పెట్టుచున్నట్లును, డిమాండు నోటీసు పంపకనే చరాస్తిని జప్తుచేయుచున్నట్లున్ను, చట్టప్రకారము జప్తిచేయగూడని చరాస్తిని గూడ జప్తిచేయుచుండినట్లును, తాము శిస్తుకట్టి చెల్లువేసుకొనమని చెప్పు ఫసలీలకు చెల్లు వేసుకొనక పాతఫసలీలకు తాము కట్టిన సైకమును చెల్లువేసుకొనుచున్నట్లును అడవికి కట్టెకంప తెచ్చుకొననీయకుండుటకు, సైకము యిచ్చెదమనిను పరిమిట్లు యిచ్చుటకు నిరాకరించుచున్నట్లు మొదలైన విషయములగూర్చి చెప్పుకొని నా సలహా అడిగినందులకు నా ఉద్యోగధర్మమున పై సందర్భములో ఉచితముగ తోచు నా సలహా నొసంగియుంటిని.

నిజస్థితులిట్లుండ వాటిని మరుగుపరచి పీపిల్సు వాయిసు పత్రిక ప్రత్యేకవిలేఖరి లేనిపోని అసత్యప్రచారమునకు కాంగ్రెసువారిని రంగమునకు లాగి వారిపై అక్రమ నేరారోపణముచేయుచు ప్రపంచమును కనుగప్పి జమీందారీ రైతులు స్వర్గసుఖమనుభవించుచున్నారని భావింపచేయుట కడుంగడు సాహసమును, చోద్యమునై యున్నది.

భారత శాసనసభ.

ఆర్థికబిల్లును రాజప్రతినిధి సరిఫై చేయుట.

చక్కెరపైపన్ను ఎక్కువచేయవలెనను సూచన నిరాకరింపబడెను. పోస్టుకార్డు అర్ధణా చేయవలెనని తీర్మానము గావించబడెను. ఈ సవరణలకు ప్రభుత్వపక్షమువారు ప్రతికూలముగనుండిరి. శాసనసభవారు గావించిన సవరణలు ఆమోదించుటకు వీలులేదనియు, ప్రభుత్వమువారు కోరియుండిన పద్ధమునకే శాసనసభవారు పైనాన్సుబిల్లును అంగీకరించవలెనను రాజప్రతినిధిగారు సర్టిఫికేటు అధికారమును చెలాయించి పైనాన్సుబిల్లును మరల శాసనసభకు పంపిరి. రాజప్రతినిధి సిఫారసును శాసనసభవారు నిరాకరించిరి. ప్రతిపక్షపు సభ్యులు వుద్రేకపూరితులగు వుపన్యాసములు గావించిరి.

ప్రభుత్వమువారి యీ కపటనాటక మెందులకు? ఇట్టిబూటకము జరుపుటకుబదులు శాసనసభను మూసివేసిన బాగుండునని భూలాభాయి దేశాయిగారనిరి.

ఈ ప్రతిపాదన సభవారికి అవమానకరమనియు, బ్రిటిష్ సంబంధమును యింతకు పూర్వము పట్టుకొని ప్రాకులాడుచు, యికమీదను గూడ బ్రిటిష్‌వారి సంబంధమునే కోరుచుండు మాకు యీరోజు మహాదుర్దినమని శాస్త్రీ జహాంగీరు చెప్పెను.

ప్రభుత్వమువారట్టి ప్రతిపాదన గావించుట ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించుటయని ఆనీ గారు తెల్పిరి.

ప్రభుత్వమువారి చర్యలు తమ నిస్సహాయతను మాటిమాటికి వేనోళ్ల చాటుచుండెనని పండిత గోవిందవల్లభ పంతుగారనిరి.

ప్రతిపాదన ఓటుకుపెట్టగా అనుకూలముగ 67 ఓట్లును, ప్రతికూలముగ 40 ఓట్లును వచ్చెను. యిరోపియపార్టీ సభ్యుడగు రామ్సేస్కాటుగారు ప్రభుత్వపక్షమువారితో కలసి ఓటుచేసెను.

పొదిలితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ స్థాపన.

పైతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము నెలకొల్పుటకై ఏప్రెల్ నెల తే 4 ది ఆదివారం సాయంకాలము పొదలిగ్రామమున సభ జరుపబడును. తాలూకాయందలి కాంగ్రెస్ అభిమానులు, ప్రచారకులు ఎల్లరు విచ్చేసి యీసంఘమునందుచేరి సమావేశమును జయప్రదము గావింప ప్రార్థించుచున్నాము.

—మొల్లూరు వెంకటశేషయ్య.

పీపిల్సువాయిస్ ప్రత్యేకవిలేఖరికి వెంకటగిరి ముందువెనుకలు తెలియనట్టియు, రైతుల నెఱుంగనట్టి అమాయకుడుగానైన యుండవలయును. లేకన్న, తన స్వతంత్రము నమ్మి స్వార్థమున కసించి జమీందారుని యిష్టప్రకారము యిట్టి అసత్య ప్రచారమునకు గడంగిన దిట్టయైనను కావలయును.

ఏజెని ఒకనిష్పాక్షిక సంఘము నేర్పరచి వారు వెంకటగిరి జమీందారీ గ్రామములలోని స్థితి విచారించిన నిజము తెలియగలదు. వెంకటగిరి స్టేటువారు నిజముగను కుతూహలులును, ఆతురులును పైనున్నచో అట్టి విచారణసంఘము నొక్కదానిని నేర్పాటుచేయుట కియ్యకొందురుగాక అని విశ్వసించుచున్నాను.

నెల్లూరు పాకీవారిసంఘము

1926 లో నాచే స్థాపించబడి 1930 వరకు పనిచేసిన ఈ సంఘము తగిన ప్రోత్సాహము లేక నిలిచిపోయెను. ఈ 3 సంవత్సరములలో 2 సమ్మెలు జరిగినవి. ఒక్కొకసమ్మెకు 1-0-0 చొప్పున నెలజీతము హెచ్చింపబడెను. భోజనపదార్థములు బాకీగా కొనుకొనుటకై వారిడబ్బుతోనే అంగడిజరిపితిమి. ఈ అంగడిని జరిగించుటకు డాక్టరు డి. వి. సుబ్బారెడ్డిగారును సానిటరీ ఉద్యోగులును సంపూర్ణముగ తోడ్పడిరి. రూపాయకు రెండు అణాలవంతున వడ్డీలు వసూలుచేయుచు సుఖజీవనమును సాగించు కొందరు మున్సిపల్ మేస్త్రీలు, ఇతర వడ్డీవ్యాపారులు తామే మొదట అరువుమీదుగా భోజనపదార్థములు, పాకీవారికి తగులగట్టుచు విశేషలాభములను పొందుచు మార్లకొలదిగా నామకార్థపు బాకీలను పెంచుకొనియుండి ఈస్టోరు పెట్టిన పిదప, ఈ సంఘము స్థాపించినపిమ్మట కొంతవరకు పోరుబాడి పిమ్మట వదులుకొనిరి. బాకీ మొత్తాలను సగానికి సగము తగ్గించుకొని రాజీపడి కొరకను నెలసరి వాయిదాలలో తీసుకొనిరి. శ్రీయుత సుబ్బారెడ్డిగారు నెల్లూరు విడుచుటవల్ల సంఘము అంతరించెను. అందువల్ల పాకీవారు చాలవరకు నష్టపడిరి.

పై సంఘాన్ని 18-3-37 తేదిన మరల పునరుద్ధరించితిమి. పై యిబ్బందులన్నియు పూర్వమువలెనే చెలరేగియున్నవి. వీనినిమాన్పుట పౌరులవిధి.

చట్టము ప్రకారము నూటికి నెలకు 1-0-0 పైన వడ్డీ వసూలుచేయరాదు. ఈ వడ్డీ వ్యాపారులు వసూలుచేసిరి. నెల 1 కి రు. 12-8-0 నోరులేని అమాయకులను ఇట్లు మోసగించుట తగనిపని.

తోడేళ్ల గుంపులవలె జీతాలిచ్చేరోజు ఈ వ్యాపారులు మున్సిపల్ ఆఫీసుచుట్టు కూర్చొని అస్థులకు అంటుకొనియున్న పలిమెడు కండను గూడ పొడిచితినుటకు కాచుకొనియుందురు. కాబూలువారివలె భయపెట్టి వసూలుచేయుదురు. నెల్లూరుటౌను పోలీసువారు ఈతూరియైనను ఈ అక్రమమును ఆపవలెనని పై సంఘము తీర్మానించినది.

స్థానిక ప్రభుత్వము లేబరుశాఖ తమకు, పట్టలేదని యూరకుండరాదు. లేబరు ఆఫీసరు దయార్ద్రహృదయులైన జిల్లాకలెక్టరుగారు వెంటనే తగిన చర్య పుచ్చుకొనగలరనికూడ సంఘము తీర్మానించినది. ఈ యిబ్బంది తొలగుపిదప ఇతర కష్టములను నివారించుటకు సంఘము పూనుకొనును.

మున్సిపల్ ఛెర్మనుగారితోను, కమీషనరుగారితోను ఈ విషయములనుగూర్చి మాట్లాడితిని. కౌన్సిలర్లుకూడ ఈ దురాచారాన్ని రూపుమాపుటకు సహాయపడవలసియుందురు. ముప్పూట తిండి లేక ఈ కాలకొనికుల చేతులలో చిక్కుకొన్న నోరులేని పాకీవారిని తప్పించినగాని పౌరులుగూడ సుఖపడజాలరని మనవిచేయుచున్నాను.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య.
పాకీవారిసంఘ అధ్యక్షుడు.

పొదిలి తాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ

పొదిలి తాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ యేప్రెల్ మూడవ వారమున జరుపబడును. వివరములు ముందు ప్రకటింపబడును.

మొల్లూరు వెంకటశేషయ్య.

కాంగ్రెసు ఆశ్రమములు యిచ్చివేయుట.

బొంబాయి రాష్ట్రములో సూరతు జిల్లాలో అక్రమ సంఘముల క్రింద 1932 లో ప్రభుత్వము వశముచేసుకొన్న ఆరు ఆశ్రమములను తిరిగి స్వంతదారుల కిచ్చివేయవలెనని సూరతుజిల్లా మేజస్ట్రేటుకు బొంబాయి ప్రభుత్వంవా రుత్తర్వు నిచ్చిరి.

సంగీత పాఠకులు సేవింపదగిన

గంధర్వ కిన్నెర స్వరామృతం

గాయకుల అభివృద్ధికి తెచ్చుటయందీ మందు అమృతతుల్యం, ఆశ్రిత కల్పతరువు. మృదుమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని. బొంగురుగొంతుకకిది వారి పాలిటి కల్పవృక్షమై అత్యాశ్చర్యమగు కోకిలస్వరమును గూర్చుటయందు దీనికిదియేసాటి. చేయేల ఇదివాడిచూచి ధన్యులుగండు. గుణము లేదని ఋజువుపరచిన డబ్బు వాపసు చేయబడును. 15 దినములకు సరిపడు డబ్బా 1-కి రు 1—8—0.

(పోస్టేజి ప్రత్యేకం)

శ్రీవా[illegible] అండ్ కో, [illegible]

జ్యోతిష్య[illegible]

(స్థాపితము 1920 సం||ర)

మహాశయులారా!

నేను క్రొత్తగా మెస్మరిజమ్ పవరులుబట్టిన్ని కొన్ని జోతిష్యఫల గ్రంథములు బట్టిన్ని, తమ పేరునుబట్టిన్నీ, తమ జాతకములో తమ పుట్టిన తారీఖు, తిథి, నక్షత్రం, లగ్నం, పాదం, ఆయుష్షు, గృహసంబంధంలో కొన్ని సంగతులు, కళత్రములు, సంతానములు, ధన ధలాభములు గ్రహచక్రం, లోగడ జరిగిన సంగతులు రాబోవు, సంగతులు, దశ అంతరదశ గ్రహాలు, లాభనష్టములు, యింకా అనేక హంశములతో గ్యారంటీగా తయారుచేసి తమ జాతకము వి. పి. పి. గా పంపగలను. ముందుగా ఒక జాతకము వి. పి. పి. ద్వారాగా తెప్పించి వాఖలాలు చూడుడు.

1. పుట్టిన తారీఖు మొదలుకొని వయస్సు వరకు ప్రతిసంవత్సర ఫలాఫలితములు వ్రాయుటకు:— ... ... రు 4—2—0.

కొర్లాం చంద్రశేఖరం సిద్ధాంతి
నర్లిసాపడా.
గంజాంజిల్లా, (B. N. Ry)

కాంగ్రెస్ ఫోటోగ్రాఫర్

యిటీవల జమీన్ రైతుపత్రికలో ప్రచురించిన ఫోటోలు తయారుచేసిన వారున్ను, మంచి అనుభవముకలిగినవారుగాను, యికముందు జరుగబడు ప్రతిసభలకు అల్పాహారవిందులకు ఫోటోలు తీయించుటకు యీక్రింది అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకోవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

అడ్రసు:— వి. కృష్ణారావు
జమీన్ రైతు ప్రెస్, నెల్లూరు.

కన్వెన్షను మహాసభ.

ఢిల్లీలో జరుగుట.

వివిధ రాష్ట్రములకుచెందిన శాసనసభ్యులు 800 మందియు, 200 మంది అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులును వచ్చిరి. పదివేలమంది ప్రేక్షకులు సభాశాల నలంకరించిరి.

నెహ్రూగారు దిగువప్రమాణపత్రమును ఇంగ్లీషులో చదివి తరువాత హిందుస్థానిలో చదువుచు చేయుచేయ చదివిరి, సభ్యులందరు నిలచి వాటిని పునరుచ్చరించిరి.

“అఖిలభారత కన్వెన్షను సభ్యుడనగు నేను శాసనసభలయందును, బయటను భారతదేశ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకొరకు భారతీయుల భాగ్యము మారకొను యత్నముల నెదుర్కొని ప్రజల దారిద్ర్యమును అంతరింప జేయుటకు ప్రయత్నించెదనని ప్రమాణము చేయుచున్నాను. భారతదేశము స్వాతంత్ర్యముబడసి కోట్లకొలది భారతీయులిప్పుడు అనుభవించుచున్న బాధల తొలగుటకు కాంగ్రెసుఆదర్శముల ప్రకారము కాంగ్రెసు శిక్షణకు లోబడి పనిచేయుటకు ప్రమాణము చేయుచున్నాను.”

(1) నూతన రాజ్యాంగ చట్టమును గురించి దిగువ తీర్మానము గావించబడెను.

దేశమందున్న అన్ని శాసనసభలలోను సభ్యులగానున్న కాంగ్రెసు వారందరును కొత్తరాజ్యాంగ చట్టమును వెంటనే రద్దుపరచి ప్రజాప్రతినిధిసంఘము నేర్పరుపవలెనని సాధ్యమైనంతత్వరలో శాసనసభలలో భారతజాతిపేరట కోరవలెను.

(2) శాసనసభ్యుల కర్తవ్యమును సూచించుచు దిగువతీర్మానము గావించబడెను.

శాసనసభలందు కాంగ్రెసు కార్యవిధానము గూర్చి కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీవారు వార్ధాలోగావించి మార్చి 18 తేదీన ఢిల్లీలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే ఆమోదించబడిన తీర్మానమును వివిధరాష్ట్ర పార్లమెంటరీ పార్టీలు గమనించి శాసనసభలందు దానినమసరించి పనిచేయవలెను.

(3) శాసనసభల వెలుపలి కార్యక్రమమునుగురించి దిగువతీర్మానము గావించబడెను.

రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యులగు కాంగ్రెసు సభ్యులు తమబాధ్యత శాసనసభలలో చేయు పనితో తీరిపోలేదనియు తమ నియోజకవర్గములందుకూడ పనిచేయవలసి యున్నదనియు, గుర్తించవలెను. శాసనసభలలో జరుగు కార్యములకు బయటిప్రజల తోడ్పాటుండవలెను. అందుచే శాసనసభలలోని చర్చలకును బయటి కాంగ్రెసు చర్యలకును సామరస్యముండవలెను. కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుడు తన నియోజకవర్గమునందలి ప్రజలను కలుసుకొనుచు వారికి అనుదిన కష్టసుఖముల వారియందు తోడ్పడుచుండవలెను. నియోజకవర్గములందలి కాంగ్రెసుశాఖా సంస్థతో పరిచయముగల్గియుండి అవి సరిగా పనిచేయుచుండునట్లు శ్రద్ధవహించవలసి యున్నది.

మార్చి 20 తేదితో అంతమగు వారమున బొంబాయినుండి రు. 3444847 లు విలువగల బంగారము ఎగుమతిఅయెను.

ఏప్రెలు 1 వ తేది హర్తాళము

కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు జవహర్‌లాలుగారి హెచ్చరిక.

ఏప్రెలు 1 వ తేదీన హర్తాళము జరుపవలెననియు, క్రింది తీర్మానము మహాసభలలో ఆమోదింపవలెననియు కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు ప్రకటించుచున్నారు. 1 వ తేదిన నూతన రాజ్యాంగ చట్టము అమలులోనికి వచ్చునుగనుక ఆ చట్టము పట్ల దేశీయుల అసమ్మతి ప్రకటించుటకై యిటుల నిర్ణయింపబడినది.

ఈతీర్మానము అఖిలభారత కన్వెన్షను సభయందు తయారుచేయబడెను.

తీర్మానము.

“1935 సం॥ ఇండియాచట్టము యీ దేశప్రజలను పీల్చి పిప్పిచేయుట కొరకును యీదేశంలో విదేశపరిపాలన సుస్థిరంగా ఉండగలందులకును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాధికారమును బలపరచుటకును తయారుచేయబడినదని భారతదేశ అభిప్రాయమైయున్నదని యీసభవారు ప్రకటించుచున్నారు. భారతదేశముయొక్క రాజ్యాంగ విధానముగాని, ఆర్థికవిధానముగాని నిర్ణయించుటకు విదేశీయులకు హక్కుగలదని భారతీయు లంగీకరింపజాలరు. భారత జాతీయకోరికలకు తగినట్లుగా భారతజాతి సంపూర్ణమైన వికాసమును పొందుటకు అవకాశము కొసంగునట్టియు భారతజాతి యంతయును ఏకముఖముగా వృద్ధిజెందుటకు వీలైనట్టియు రాజ్యాంగ విధానమునే భారతీయులు అంగీకరింపగలరు. ప్రజాసముదాయమునకే అధికారము వశమైయుండునట్టి నిజమైన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వపద్ధతిని భారతజాతి కోరుచున్నది. ప్రజలచే అట్టి అధికారములు సార్థకముగా సమర్థకముగా చలాయింపబడ దగినవైయుండవలెను. అట్టి ప్రభుత్వపద్ధతిని భారతీయులే నిర్ణయింపవలెను. యుక్తవయస్సు వచ్చిన ప్రతిభారతీయుడును తనఓటు యిచ్చుటవల్ల ఎన్నుకోబడు ప్రతిభారతీయ ప్రతినిధి పరిషత్తు సమావేశమై దేశమునకు కావలసిన రాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించుట కధికారము వహించి నిరూపించవలసియున్నది.

కనుక యీసభవారు ప్రస్తుతము అమలుపరచబడిన నూతన రాజ్యాంగచట్టమును ఖండించి నిరాకరించుచున్నారు. అఖిలభారత జాతీయ కోరికమేరకు దీనిని రద్దుచేయవలెనని యీ సభవారు వాంఛించుచున్నారు”.

పెల్లూరులో అభినందనసభ

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు శాసనసభాసభ్యుల నభినందించు మహాసభ పెల్లూరులో మార్చి 26 తేది శ్రీ కాసు బ్రంహానంద రెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రిందను,

జమీన్‌రైతు మహాసభ ఆతేదిన్నే ధారా గోపాలశాస్త్రిగారి అధ్యక్షత క్రింద నున్నూ జరుగును. గుంటూరుజిల్లా నాయకులెల్లరు గూడ వత్తురు.

ఎల్లరు విచ్చేయప్రార్థన.

—పౌరులు.

దివితాలూకా రైతుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశం

అధ్యక్షులు రానందున శ్రీ యం కే. లం కే. కోదండరామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సభజరిగి క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

(1) ఆయకట్టు రైతుమహాసభయున్ను దివితాలూకా రైతుమహాసభయున్ను, చినకొత్తపల్లి గ్రామములో ఏప్రెల్ 30 తేది లోపుగా జరుపుటకు తీర్మానించడమైనది.

(2) సదరు రెండుసభలకు శ్రీ యం కే. లం. మాగంటిబాపినీడు, గల్లారిచంద్రమౌళి, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, కాట్రగడ్డ వెంకటనారాయణగార్లను అధ్యక్షుల ప్రారంభకులుగా కోరుటకు తీర్మానించిరి.

(3) మహాసభలు జరుపుటకు కావలసిన ఆర్థిక సహాయమును సమకూర్చుటకు దిగువవారిని కోరిరి.

(1) నూరపనేని వీరయ్య (2) గొ. వెంకటసుబ్బయ్య (3) వడ్డెరంగారావు (4) క. వెంకటేశ్వరరావు (5) గు. సత్యనారాయణ (6) యం. కోటయ్య (7) కొల్లి శేషయ్య (8) యీ. వెంకటకృష్ణయ్య (9) తుమ్మల వెంకయ్య (10) మాలెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్య, (11) యీ. మల్లికార్జునుడు (12) చా. చినరంగయ్య (13) మం. సీతారామయ్య (14) కావూరి కోదండరామయ్య (15) కొ. రాజేశ్వరరావు (16) రా వి రాఘవయ్య (17) మా. రంగయ్య (18) కంఠంనేని అంజయ్య (19) పరిచూరి అచ్చయ్య (20) చలసాని వాసుదేవరావు.

(4) తాలూకాలోని పసుపు, ఉల్లితోటలను గూర్చియు, ఆయకట్టులో చేరని పల్లపుసాగుల నీటి హెచ్చు తీరువ రేట్లనుగూర్చి విచారించి అధికారులతో కావలసిన చర్యజరుపుటను గూర్చి కావూరి కోదండరామయ్య, కొ. రా. వెంకటేశ్వరరావు, గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య వడ్డెరంగారావు, కొర్రపాటి రాజేశ్వరరావుగార్లను నియమించిరి.

(5) నూతనరాజ్యాంగ చట్ట నిరసనసభలు ఏప్రెలు 1 వ తేదీని తాలూకాలోని గ్రామరైతు సంఘములన్నియు జరుపవలెననిరి.

(6) శ్రీకాకుళం గ్రామస్తులు విష్ణుభొట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు యిచ్చిన కృష్ణయిసుక తెచ్చుకొన్నందుకు 4 బండ్లకు రు 5–0–0 అక్రమంగా వసూలు చేసినదానిని, రాజాగారికి ఓట్లు యివ్వలేదనియు, కాంగ్రెసుప్రచారం చేసినందుకు ఎస్టేటు ఉద్యోగస్థులు శివరామయ్య, షాగోలు వెంకటరత్నం, గుత్తికొండ చినబసవయ్యగార్ల దౌర్జన్యం నిరంకుశమునుగూర్చి వచ్చిన అర్జీనిగురించి పైకమిటీవారు విచారించవలెనని కోరిరి.

గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య,
కార్యదర్శి

నెల్లూరుజిల్లా యానాది సంఘము

నెల్లూరులో 1–4–37 తేదీన రాత్రి 8 గంటలకు జరుగును.

చర్చనీయాంశములు.

(1) వ్యవసాయకూలీల సంఘములతో కలిసి పనిచేయుటను గురించి

(2) శాసనసభలలో కూలీల పక్షమున చేయవలసిన పనినిగూర్చి

(3) రైతుసంఘాలకు కూలీల సంఘాలకు ఉండవలసిన సంబంధమును గురించి

(4) ఆంధ్రరాష్ట్ర వ్యవసాయకూలీల మహాసభను నెల్లూరులో జరుపుటనుగూర్చి

(5) కార్యదర్శినివేదిక, లెఖలు.

(6) 4–వ జిల్లా యానాదిసభ జరుపుటను గురించి

(7) మున్సిపల్ పాకీ యానాదులయొద్ద నూటికి నెలకు రు. 12–8–0 వంతున సాహుకార్లు వసూలుచేయు వడ్డీల నిలుపుదలను గురించి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,
అధ్యక్షుడు.

చల్లపల్లి రాజాగారి ఎన్నికగురించి దావా

బందరు డివిజనునుండి అసెంబ్లీకి జనరల్ నియోజకవర్గమునందు గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య, చల్లపల్లి రాజాగారు పోటీచేసిరి. రాజాగారు గెలిచినటుల ప్రకటింపబడెను. ఈ ఎన్నికను ఆక్షేపించుచు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘంవారి అనుమతితో తూర్పు కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఎలెక్షన్ పిటీషన్ దాఖలుచేయవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారు.

జమీందారుని దుండగములు

సంయుక్త పరగణాల్లో తనకు ఓట్లు యివ్వనందులకుగాను ఒక జమీందారు రైతులను హింస మొదలు పెట్టెను. రైతులు శిస్తును చెల్లించెదమన్నను కట్టుకొన నిరాకరించి, వారలపై అనవసరముగ దావాలు దాఖలుచేసి కోర్టులపాలు చేయ మొదలిడెను. రైతులు తమ శిస్తును తమ సాహుకారుద్వారా పంపుకొనిరి.

అక్రమకేసులు పెట్టబడునని రైతులు భయపెట్టబడుచున్నారు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసియివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

అసమర్థతయా లేక మరేమిటి?

నెల్లూరుజిల్లాలో జమీన్‌దారి తాలూకాలు చాల వెనుకబడియున్నవి. పంచాయతీ ఆఫీసరు ఎక్కువ శ్రద్ధవహించవలసిన తాలూకాలు అవియే. అట్లుండియు మాజిల్లాపంచాయతీ ఆఫీసరు వారు జమీన్ గ్రామాదులపైన తగినంత శ్రద్ధ వహించడంలేదు. వీరు జిల్లాకు వచ్చినతర్వాత పొదిలి తాలూకాలో ఒక్క పంచాయతీకూడ స్థాపించలేదు. ఈయన రాకపూర్వము పొదిలిలో స్థాపింపబడిన బోర్డొకటి మాత్రంవుంద తాలూకా కంతా.

వెంకటగిరి తాలూకా గ్రామాలనుండి అనేక అర్జీలువచ్చాయి. కుందాంబోర్డు స్థాపనలో ఆ తాలూకాఅంతా అయిపోయిందనుకున్నారు. వెంకటగిరిలో వీరు స్థాపించిన బోర్డొకటి, పొదిలిలో వీరి పూర్వులు స్థాపించిన బోర్డొకటి వున్నాయి దిష్టిబొమ్మల్లాగ. దీనికికారణమేమి? పంచాయతీ ఆఫీసరుగారి అసమర్థతయా లేకమరేమిటి? పై అధికారులును జిల్లాబోర్డుసభ్యులును ఈవిషయమున తగువిచారణగావించ అత్యవసరము. వెనుకబడియుండు జమీన్ రైతుల విషయం ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువ శ్రద్ధవహించవలసియున్నది.

—ఒక రైతు

భారతకాంగ్రెసు పార్లమెంటరీకమిటీ

రాష్ట్రములలోని శాసనసభలలో కాంగ్రెసు పార్టీలవారు చేయుచుండుపనులను శ్రద్ధగాపరిశీలించి తగుమైన సలహాలనిచ్చుటకు, అవసరపరిస్థితులు యేర్పడినపుడు వెంటనే తగుమైన పని చేయుటకు సర్దారు వల్లభాయిపటేలు, బాబు రాజేంద్రప్రసాదు, మౌలానాఅబ్దుల్‌కలామ్ అజద్ గారలు భారతకాంగ్రెసు పార్లమెంటరి కమిటీగా నియమింపబడిరి.

గంపలగూడెంవారి దానధర్మం

ఫిబ్రవరి 19 తేది. చింతలపాటి గ్రామంలో రైతులకొంపలు తగులబడి కట్టుబట్టలతో రైటపడినారు. ఆట్టిబాధిత కుటుంబాల సహాయార్థం గంపలగూడెం జమీందారుగారు రు 500 లున్నూ 4 బస్తాల బియ్యమున్నూ ఉచితంగాయిచ్చారు. జమీందారుగారి దానధర్మాలపట్టీలో యిదే ప్రథమ పద్దంటాడు పౌరోహితుడు. భగవంతుడు జమీందారుగారికి ఉదారభావాన్ని పెంపొందించుగాక.

ఒకవిలేఖరి.

నెల్లూరు వార్తలు.

యింతవరకు జిల్లా సోషలిస్టుపార్టీవారు స్పెయిన్ నిధి వసూలుగా చేసినమొత్తం రు 62-6-4. ఇంకను వసూలుచేసి పంప ఖర్తీచేసెదరట.

* * *

17 తేది జరిగిన మునిసిపల్ స్టాండింగ్ సమావేశంలో వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు సంఘాధ్యక్షుడుగను, రావి ఆదిశేషయ్యగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనబడెను. సభకు వీధులు చిమ్ముకారు ఖాకీవారు 150 మందికి పైగావచ్చిరి.

* * *

నెల్లూరుదక్షిణ జిల్లాబోర్డు మీటింగు 30 తేది జరుగును.

వెంకటగిరి అభినందనసభ.

శ్రీమన్యకంగార్ని అభినందించుటకు మార్చి 21 తేది శ్రీ చిల్లగురునాథంగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. హరిజనయువక సంఘమువారు పద్యమాలయు, సాధుశ్రావ్య సంఘము వారును గాదూరు హరిజనులును వినతిపత్రములసమర్పించిరి.

మన్యంగారు సముచితరీతి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సన్మానం ఏర్పాటుచేసిన వారందరకు వందనములర్పించిరి.

అధ్యక్షులు జమీన్ రైతుల దుర్భరపరిస్థితులను గూర్చియు, శాసనసభలో జమీన్ రైతులకు వెంటనే చేయవలసిన దుండగముల గూర్చియు, విపులముగ ముచ్చటించిరి. మరియు ఎన్నికలలో జమీందారులుచేసిన దుండగములు గూర్చికూడ ఉపన్యసించిరి. తదనంతరం పండ్లు, తాంబూలాలు సభ్యులకు సమర్పించుకొనిరి.

— టి. రామనాథం.

మద్రాసు అసెంబ్లీ

రాజగోపాలాచారి, గవర్నరుగారల సంప్రతింపులు

అసెంబ్లీ కాంగ్రెసు పక్ష నాయకుడగు రాజగోపాలచారిగారు గవర్నరుగారిచే ఆహ్వానింపబడుటచే 25 తేదిన గవర్నరు మందిరమునకు వెళ్లి మంత్రివర్గ విషయమై సంప్రతింపులు గావించిరి. శనివారమువారు మంత్రివర్గముగూర్చి ఆచారిగారు ప్రకటన గావించెదరని తెలియుచున్నది.

* * *

శాసనసభ చట్టముద్వారా నిర్ణయింపబడునంతవరకు ఈక్రిందివిధముగ జీతములను గవర్నరుగారు నిర్ణయించిరి.

అసెంబ్లీ అధ్యక్షునకు రు 1500, ఉపాధ్యక్షునకు రు 333-5-4, కౌన్సిలు అధ్యక్షునకు రు 1000 కౌన్సిలు డెప్యూటి ప్రెసిడెంటుకు రు 250 లు నిర్ణయించిరి.

ఒంగోలులో యానాదుల సమ్మె

నిరపరాధులైన యానాదులను పోలీసువారనేకవిధముల బాధపెట్టుచూ వారిని సి. టి. యాక్టులో పెట్టినారని వారివెంట తిరుగుమని నిర్బంధించుచు పెలగోవాలనుండి వారిని నానావిధముల హింసించుచుండిరి. వారిలో చాలమంది మునిసిపల్ నౌకరులగుటవలన మున్సిపాలిటీవారితో ఎన్నివిధముల మొరపెట్టుకొన్నను వారు లెక్కచేయరైరి. కుదరక ఊరిలోని పెద్దమనుష్యులను పలుమారు అడిగి అడిగి విసుగుచెంది చివరకు 23-3-37 తేది నాడు అందరును ఒక్క పెట్టున సమ్మెగావించిరి. వీధులు ఊడ్వలేదు. దొడ్లు శుభ్రముచేయబడలేదు. 24-3-37 తేదినాడు మున్సిపాలిటీవారు తమ్ము నిర్బంధించెదరేమోయను భయముచే పొలములమీద కనుపించకుండా వెళ్లిరి. ఇప్పుడు మున్సిపాలిటీవారు వారిని వెదకుచున్నారు. పురప్రముఖులు వారిని సమాధానపరుచవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని వారి జాడనే తెలియుటలేదు. వారి కష్టములు పూర్తిగా నివారింపబడి చివరకు వారు మరల పనియందు ప్రవేశించెదరని నమ్మకము లేదు.

—ఒంగోలు విలేఖరి.

జమీన్ రైతు - ఉగాది సంచిక.

వ్యాసకర్తలకు

జమీన్ రైతు ఉగాది సంచిక ఏప్రెలు 12 తేది ప్రకటించబడును. వ్యాసకర్తలు ప్రత్యేకముగు వ్యాసములు పాటలు మార్చి 30 తేదిలోగా మాకు చేరునట్లుపంప ప్రార్థన. ఆయాజిల్లా రైతునాయకుల ఫొటోలుగూడ పంపవలెను. వ్యాసములు దీర్ఘముగాకుండా నుండవలెను.

—సంపాదకుడు.

ఏజంట్లకు

జమీన్ రైతు ఉగాది సంచిక డిమ్మిసైజు 32 పేజీలుండును. ప్రత్యేక వ్యాసములు, పాటలు, కవులు, ముఖ్యముగు ఫొటోలుండును. వెల 0-1-0 లు. ఏజెంట్లు తమకెన్ని కాపీలు కావలసినదిన్నీ మార్చి 30 తేదినాటికి తెలుపవలెను. డిపాజిటు పంపిన ఏజెంట్లకు మాత్రమే ప్రతులు పంపబడును.

వివరములకు—

—మేనేజరు,
జమీన్ రైతు, నెల్లూరు.

రైతాంగ విద్యాలయం

నిడుబ్రోలు.

మామూలు ప్రకారమే రైతాంగ విద్యాలయం మేనెల 1 తేదినుండి రంగాగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభింపబడును. 40 దినాలుమాత్రమే. ఆంధ్రదేశం అన్నిప్రాంతాలనుండివిరివిగా విద్యార్థులురావలెను.

—మేనేజరు
ఆంధ్రరైతాంగ విద్యాలయం,
నిడుబ్రోలు గుంటూరుజిల్లా.

కడపజిల్లాలో పశువుల సంత

కడపజిల్లాబోర్డు వారి ఉత్తర్వు ప్రకారం మే నెల 15 తేదినుండి 25 తేదివరకును రాయచోటి తాలూకా మడితాడు గ్రామంలో పశువుల సంత జరుపబడును.

కాంగ్రెసు నాయకులు గవర్నరుల దర్శించుట.

మద్రాసు అసెంబ్లీపార్టీ నాయకుడు సి. రాజగోపాలాచారిగారును, సంయుక్త రాష్ట్రముల నాయకుడు పండిత గోవిందవల్లభపంతుగారును, బీహారురాష్ట్ర నాయకుడగు శ్రీకృష్ణ సింహాగారును, ఉత్కళరాష్ట్ర నాయకుడగు విశ్వనాథదాసుగారును, బొంబాయిరాష్ట్ర నాయకుడు బి. జి. ఖేరుగారును, 24.25 తేదులలో గవర్నరులచే మంత్రివర్గ నియామకవిషయమై ఆహ్వానింపబడిరి. కాంగ్రెసు నాయకులు గవర్నరులకుగల ప్రత్యేకాధికారముల గురించి గవర్నరులు హామీ విషయమై ముందుగ వాగ్దానము చేయవలెనని కోరిరి.

In the Court of the Subordinate Judge Chithoor.

E. P. No. 53 of 1936
O. S. No. 24 of 33

Between.

Plaintiff: P. V. Ram chendra Rao of Kalahasti

Defendants:—

(1) Rao Muni Venkata Subba Nayanimvaru represented by the official receiver, Chithoor.

(2) Rao Suryaprakasa Rao,

(3) Rao Rama Rao,

(4) Minor Rao Ranga Rao by guardian & father

(2, 3, 4 sons of 1st Deft.)

To

(1) Rao Muni Venkata Subba Nayan[illegible] varu

(2) Rao Surya Prakasa [illegible]

(3) Rao Ramarao

(4) Minor Rao Rangarao by [illegible] ardian and father Rao [illegible] Venkate Subba Nayanim varu

Sons of 1st Defendant.

all residing at Kalahasti and now at Cheemalapadu, Bezwada Taluk Krishna District, Mylavaram Post.

Please take notice that the Petition filed under order 21 rule 72 and order 40 rule 1 and section 151 of C P. C. to appoint the official Receiver of Chithoor as Receiver to take possession and manage the mortgaged properties covered by the decree to the credit of the decree and also for permission to bid by the plaintiff or his authorised agent on his behalf at the time of sale of the defendants immoveable properties and to set off the amount to the decree debt are posted for your appearance to 6-4-37 failing which you will be declared exparte and the petitions will be decided in your absence.

J. Krishna Rao
B. A. B. L
Vakil, Chithoor.

కృష్ణా జమీందార్ల జులుములు

గూఢ సంచారి.

చల్లాయిలో కాంగ్రెసు వాలంటీర్లకు తిండి పెట్టి, కొట్టకుండా కేకాయ జమీందార్లు. 4 మైళ్లలో క్యాంపుపెట్టుకొని వాలంటీర్లు ప్రతి పూటా వచ్చి రైతుల కలిశారు. జమీందారు గారు రైతులెంత భయపెట్టినా సంఘపెద్దల మహిమవల్ల నాటికి 35 పసుపుపెట్టెలకు వచ్చింది.

* * *

పెంగోలను శైగోలను పుల్లేటి జమీందార్లంతటి కాళ్లలో ఎక్కించినా, తోలవారుబడినా ఓట్లేమో పసుపుపెట్టెలోనే పడ్డవని రైతుల కంపకాడ కట్టెకాడ, పసువులమేతకాడ బాధిస్తున్నారట.

* * *

గంపలగూడెం గొల్ల తిమ్మంపలో గొర్రెబోతుల పెద్దన్న విచారణపెట్టి ముద్దయిని ఆయన కొట్టాడని ముద్దయి దావా తెచ్చాడు. గవర్నమెంటు కోర్టులో ప్రయివేటుగా విచారించి పరిష్కరించ దానికి జమీందారుకు జూరిస్‌డిక్షను ఉంది. కాని విచారణకు ధరావతు కోరాడట. న్యాయతీర్పుకి ధరావతెందుకో?

* * *

కొండపరవలో రైతులకు తిరాయితీ తక్కువ. అంతా జమీందారుని స్వంతకమతమే! రైతుల తిరాయితీలోకూడ రైతు కిష్టమున్న పైరు పెట్టుకో కూడదు. ఈసంవత్సరం రైతులు పైరువేయగ వేసుకోపోగా వేయకూడదని జమీందారు దురాయి పెట్టారు. ఆజ్ఞ మీరివేసినందుకు భగవంతుడి పశువులొచ్చి బుద్ధిపూర్వంగా మేసిపోయినవి. ఈ గ్రామమంతా ఖాళీలే. కొరవారు తీసుకొన్న రోడ్డు కంట్రాక్టుకు యీ ఖాళీలే ది 1 కి ఒకటి, ఒకటిన్నర తేమ ధాన్యంలో ఖాళీచెయ్యాలె. యీ మొమిగ్రేషన్ చట్టంలో చెప్పరాని న్యాయాలన్నీ ఉన్నవి.

* * *

కలగరచిక్కుడు పండిన పైరుకన్క్యయంతా జమీందారు కివ్వాలె. జమీందారుగారు కాయంతా అమ్ముకొన్నతర్వాత తక్కువక్రయం రైతుల కిస్తారు. జమీందారు స్వంతగుమాస్తా గూడా తన స్వంతకాయ యీన్లాజు ప్రకారమే యిచ్చాడు, అమ్ముపెట్టుకున్న అల్లుడు కాయ యివ్వలేదట. ఒకరూపాయు కిస్తుబాకీకి 4 గేదెలు జప్తి అయినవి. పాపం ఎవరో ఆ రూపాయచెల్లించి గేదెల విడిపించారు. పండిన పంటంతా పట్టపగలే చూస్తుండగా అంతర్ధానమైంది. ఆగుమాస్తా ఆ దివాణమేగాక ఆగ్రామంవద్దలి కంఠంపాడు చేరాడు బ్రతుకుకేవుడా యని. జమీందార్ల భారతంలో అన్ని యితిహాసాలు యిలాగే ఉంటవి.

(సశేషము)

రాపూరు రైతుల సభ

ఫారెస్టు యిబ్బందుల గూర్చి.

రాపూరు తాలూకాలోని ఫారెస్టు యిబ్బందులను గూర్చిన్నీ, యితరబాధల గూర్చిన్నీ, చర్చించుటకు రైతులసభ ఏప్రెలు చివరవారంలో జరుగుతుంది. నెల్లూరుజిల్లానుండి ఎన్నుకోబడిన శాసనసభ్యులంతా గూడ వస్తారు. వివరాలు ముందు తెలుపబడును.

—ఒక రైతు.

వెంకటగిరి ఎస్టేట్లో —ఎట్టిపెట్టె జబర్దస్తీలు.

ఆముదాలపల్లె ఘోష.

నెల 14 తేది మా ఆముదాలపల్లె, పాపపల్లి, వేదాయ, ఈ పేదాయ, కిష్టప్పాయ, బకోద్దాయ మొదలగు రూపాయిల పావలా కింకర్లంతా మాపూరిమీద బడ్డారు ఘాతుకంబువు బడ్డట్టు.

పాయింత్రం కాపుల్నంతా పట్టించి తెప్పించారు అముల్దారు అస్థానానికి. అప్రాకతా రాన్ని మాచేటప్పటికి పాడలిపోయినంగం ప్రాణాలు వచ్చాయి రైతుబ్బందానికి.

“మీగ్రామంమీద యీనాటివరకుండే బకాయిలన్నీ గవ్వకాసుల్తో వెంటనే చెల్లించకపోతే మసి చేయిస్తాను, మన్ను చేయిస్తాను, దుమ్ము చేయిస్తాను, బుగ్గి చేయిస్తాను ధాం-ధూం” అంటూ మీదబడ్డారు. రైతులు ప్రాణాలన్నీపోయి సగంజచ్చిన ఆర్తనాదాల్తో,

“మీరుచెప్పినట్లు ఎట్టిపెట్టెలో పడేస్తిమే. మామీదెందుకు యింతకోపం, యీసంవత్సరం పంటలులేవు, తినడానికే తిండికిలేక మలమల మాడి పోతున్నాం అప్పిచ్చేవారా లేరు గొడ్డునో పిల్లనో అమ్మి కాస్తో కూస్తో చెల్లించుకొంటాం” అన్నాము. అంటేట ఆయన “మీమొఖాలుచూస్తే పంచమహాపాతకం వస్తుంది వెళ్లిపొమ్మ”ని విసుక్కొన్నాడు. మనంచెప్పుకొన్నది విన్నాడను కొని మేం యిళ్లకు వెళ్లాం. తెల్లారిలేచి సైకం సల్లవేసుకోవడానికి మాతింటాల్లో మేమున్నాం. పొద్దన్నే యీ యమకింకర్లంతా యిళ్లల్లో దూరి చెంబు, తపేలె, మంచం, కంచం, ముంతా, మూకుడూ, అన్నీ కరణంగోరి యింటిముందర గుట్టేసి తుదగా ఆవులు, ఎద్దులు బర్రెలు, దూడలు, గొర్రెలు, మేకలు, అన్నీకొట్టుకొచ్చి పాదిలెమార్గం బట్టించారు. ఊరంతా గగ్గోలయిపోయింది- మర్నాక నూరం, మూడుదినాలునాడు పుట్టిన ఆవుదూడను గూడ జప్తీచేసి కరణంగోరి కట్టుముట్టన కట్టేశారు. తల్లిబిడ్డను ఎడబాపారు. ఆకటికి అంబా యని ఆపనికూనరయేదుస్తుంటే బిడ్డలు కన్న ఏతల్లిదండ్రికైనా జాలికేస్తుందికాని కాసిరాతిని మలిచి చేసిన యీ కింకరులకు కనికరమనేది కలుగుతుందా? ఎట్టిటి ఎండలో ఆదూడనూరోమ చూడలేక శైలవ్యంగల్ల హృదయాలన్నీ కరిగి నీరై పోయ్యాయి. ఎట్టకేలకు ఆఘోష చూడలేక ఎప్పుడో వదిలారు.

చెంబు కంచాలన్నీ రైతుల యిముకల్లాగ కట్టిపోయింది, పశువుల్నంతా యీనాటి రేవు మైల్లు కొట్టించారు అయుమ దేమురా. ఆనాడు పోయి రాలేయుకలేదు ఆగ్రామమంతం పెద్దమా వాళ్లమూలు, పశువుల, చెంబు, కంచంలైనటివి నా నా అవమానాల పాలుచేయడం పశువుల్నంతా ఊరుదాటించడం, యీగ్రామంలో ఆడవాళ్లు, మగవాళ్లు, బిడ్డలు, మునిగిపోయ్యారు. ఆడమొగఅందరూ పోయికాళ్లమీదబడి ఏడ్వగా మూరు ఘూషలకు దేముడు ప్రసన్నమై పశువుల్ని వదిలాడు కొంతడబ్బు చెల్లించే షరత్తుతో.

ఈపరిస్థితుల్లో యీ పేదరైతాంగం ఏలా కాపురాలుచేసి బ్రతకాలో పాఠకులే గమనించండి. ఈసంవత్సరం పంటలా పొత్తుగా లేవు. పశువులమేతా దొరకడంలేదు. నీటికాకరువు. ఈ పరిస్థితుల్లో అసలు బ్రతికడమెట్లనా దేముడా యని ప్రతినిమిషం ఆదేముడు దిక్కు మొగంబెట్టి యేడుస్తుంటే ఈవిపరీతా లేమిటి? ఈఘోష లేమిటి? ఎవరికిచెప్పుకోనేది? వినేవారెవరు? జమాను మొదలు పేషుక్ దాకా మమ్ముల సాగదీసేవారేగాని మాఘోష వినేవారేరి? ఆస్తిపాస్తులన్నీ మాషావుకారు పదుమాడిసుబ్బయ్య పిడికిట్లో పెట్టాము. మానప్రాణాలన్నీ మాజమీందారు కింకర్లచేతిలో పెట్టాము. ఏలా బైటబడేది? పొలాలా తొండలు గుడ్లుబెట్టేవి? తోటలా భరించరాని కస్తుల్లో మునిగుండేవి? బావులా 7,8 మట్లలో దునగాని నీటిబిందువు దర్శనంకానివి? ఈబావుల మీద కపిల తోలేటప్పటి ఎద్దులు సంవత్సరం తిరిగేటప్పటికంతా యెత్తుబడతవి. ఈలా పేదసంసారాలు బక్కభూముల్తో ప్రారబ్దం కుటుంబమంతా కష్టించడం, ఆపండినకాస్తా షావుకారు జమీందారుకు సమర్పించడం, ఉనూరుమంటూ పెళ్లాం, బిడ్డలు, గుడిసెలకు చేరడం ఇదీ పల్ల

ప్రపంచంలో ఇనుము, ఉక్కు కరువు.

ప్రతిదేశమున్నూ, యుద్ధసన్నాహములు, స్త్రీమల్ల సైరాలు చేయుచుండుటచేత ప్రపంచంలో ఇనుము ఉక్కు కూడా కరువు ఏర్పడెను. ఇటలీ, జర్మనీ, జపాను మొదలయిన దేశములను కూడ ఇనుము, ఉక్కు వస్తువులకు విశేష కరవుసంభవించినది.

లండనులో యుద్ధసామగ్రులకు ఇనుము దొరకుటలేదు. అందువలన కొంతకాలము వారు తమ ప్రోగ్రాములను ఆపవలసి వచ్చుచుండెను. ఈ కారణమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు Pigiron పైనున్న 33/3 o/o దిగుమతి సుంకమును పూర్తిగ తీసివేసిరి. స్టీలుపైకూడ దిగుమతి సుంకమును 20o/o నుండి 10o/o వరకు తగ్గించిరి.

ఇండియాలో యుద్ధసామగ్రులను తయారు చేయు ప్రయత్నములు ఏమియు లేకపోయినను ఇనుము ఉక్కు ధరలు అధికంగా పెరిగిపోయినాయి. జపానువారు ఇండియాయందు దొరకినంతవరకు స్క్రాపుఇనుమును తీసికొని పోవుచుండిరి. జనవరి మొదలుకొని యిప్పటివరకును ప్రతివారము తాతా స్టీలుకంపెనివారు ధరలను పెంచుచుండిరి. రెండు వారముల క్రిందట టన్ను 1 కి 5 రూపాయలు వంతున కొన్నింటిలోను, రు 10 వంతున మరికొన్నిటిలోను పెరిగెను. మరల గత వారమున రు 15 లకు పెరిగెను. ఇందువలన 6 మాసములకు పూర్వము రు 201 వంతున ఉండినటువంటిది ఇప్పుడు రు 450 వంతున అమ్మబడుచున్నది.

టూర్ల సౌభాగ్యం.

ఎట్లా ఈ చిమ్మలోనుండి బైటబడడం? పల్లెటూర్లు దర్శిస్తే అన్నీ యీవిషాద గాథలే.

—పౌరుడు

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము.

క్లెయిము పరిష్కార ప్రశంస.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ కార్యదర్శిగారికి

అయ్యా, పట్టా నెం॥ 6718 రు.

పై పట్టాదారున్నూ, నాభర్తగారున్నూ అయిన శ్రీ॥ శే కాళే వెంకటసుబ్బారావుగారి తాలూకు క్లెయిమును తమ కంపెనీవారు అతి శీఘ్రకాలములో పరిష్కరించి, సదరు పట్టామొత్తము రూ 1036 -లకు (బోనసుతోసహా) ఒంగోలు ఆంధ్రబ్యాంకి బ్రాంచిపై పంపినచెక్కు తమ చీఫ్ ఏజంటు శ్రీ చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారి ద్వారా నాకుముట్టినదని తెలుపుటకెంతయు సంతసించుచున్నాను. త్వరితముగను, ఎట్టియిబ్బందియు లేకుండను, యీ క్లెయిమును తాము పరిష్కరించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞురాలను.

పట్టాదారుల కిట్టి సేవచేయుచున్న మన ఆంధ్ర భీమాకంపెనీ దినదినాభివృద్ధి యగుగాక!

ఒంగోలు
21—1—1937

చిత్తగించవలెను,
కాళే కామమ్మ.

రైతులకోసం ప్రభుత్వం ఏమిచేసింది

భారతదేశము వ్యవసాయమునకు ప్రసిద్ధికెక్కినది. గ్రామములందును దేశమంతటను ముఖ్యజీవనాధారము వ్యవసాయము అందువలన వ్యవసాయాభివృద్ధిని, వ్యవసాయమువలన రైతులకు కలుగగల ఆదాయమును వృద్ధిపరచు మార్గములను ముఖ్యము, ప్రభుత్వమువారు గావించవలసియున్నది. ఈవిషయమున ఇంతవరకును ప్రభుత్వము గావించిన కృషి, చేపట్టిన కార్యక్రమములు ఏవి యనియు, వాటివలన రైతులోకమునకు ఎంతవరకు లాభము కలిగినదనియు విచారించినచో చెప్పదగిన దేదియు గాన్పించుటలేదు. దేశమంతటను ఎంతోశాఖోపశాఖలు ఏర్పడినవి. యెన్నో కామిటీలు, కమీషనులు నియమింపబడినవి. వీటి బత్తాలక్రింద ఎంతో సొమ్ము వెచ్చింపబడినది. ఎన్నో శాసనములు రైతుక్షేమార్థమని గావించబడినవిగాని, అవి యేమి కారణముననో రైతుస్థితి నానాటికి కృంగి కృశించిపోవుచున్నదేగాని, అభివృద్ధియేమియు కన్పడుటలేదు.

బ్రిటిషు పరిపాలనవలన దేశమునకు మహోపకారాలు కలిగాయని, విద్యావ్యాపకమైనదని, ఎన్నెన్నో సౌకర్యాలు కలిగాయని చెప్పబడుచున్నదేగాని యదార్థముగ దేశమునకు మూలకందమగు రైతుస్థితి పరీక్షించినచో మునుపటికన్నను నేడు ఎంతో మార్పుచెంది, నానాఅవస్థల పాలగుచున్నారు.

ఈ పరిమార్పునకంతటికిని కారణమేమి? పంటలులేకనా? కాదు. మునుపు పంటలుపండక క్షామములువచ్చి, అతివృష్టి అనావృష్టివలన కాటకములు సంభవించుటచే రైతులకు కష్టములు సంభవించుచుండెను. కాని నేడు పంటలుపండియు కూడ రైతుగతి కడుహీనముగనున్నది. ఇటు శిస్తులు చెల్లించవలసిన సర్కారు, అటు అప్పులు చెల్లించవలసిన షాహుకారు, మరొకవైపు నెత్తిన మొట్టు భూస్వామి మధ్య యిరుక్కొని పండ్లికిలించుచున్నారు. పండినపంటలు శిస్తులకే చాలదంలేదు. భార్యమెడలోనివి అమ్మవలసిన పరిస్థితులేర్పడివున్నాయి. నేడు పుష్కలంగా పండికూడా మునుపు కాటకకాలమున వుండిన పరిస్థితులకన్నను ఘోరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడివున్నాయి. దేశంలో వుండే బంగారమంతా రెక్కలొచ్చి ఎగిరిపోయింది. గత 8 సంవత్సరాలుగా ఆర్థిక పరిస్థితులు భీకరరూపం దాల్చాయి. ఈ పరిస్థితుల్లో రైతుకోసరం ప్రభుత్వం ఏమిచేసింది? అణా అనో, అణాన్నర అనో రిమిషనిచ్చామనింది. దీనివల్ల ఏమన్నా రైతుస్థితి చక్కబడిందా? లేదు. పైపై పెరాస్తులవల్ల లాభంలేదని తేలిపోయింది. ఇకన చేయవలసిన పనిఏమియని ప్రశ్నించెదము. అదియే శిస్తువిధానమార్పు. బెనస్ని పన్నులు పరిష్కరింపబడాలి.

నేడు దేశంలో కర్షకోద్యమం ఆరంభమై దేశమంతటా వ్యాపించిపోయింది. ఎక్కడచూచినా కర్షకమహాసభలే. ఈ కర్షకసభలు కాంగ్రెసును కూడ తలదన్ని పోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి. లక్నో, కరాచి కాంగ్రెసు మహాసభలో రైతుప్రశ్నలను గురించి చాలా చర్చజరిగింది. రైతుసమస్యలలో జవహరిలాల్ గారి అధ్యక్షతక్రింద కాంగ్రెసు అపూర్వశ్రద్ధను గనపరచపోతున్నది.

రైతులు యీవిధంగా వుద్యమం లేవదీసుకొని తమ అభ్యున్నతికొరకై పాటుబడుటకు నానా తంటాలు పడుచుండగా వీరిప్రయత్నాలను నిరోధించడానికి వీరిని అణచిపెట్టి వుంచడానికి తీవ్రమగు కృషికూడా ప్రక్కన్నే చేయబడుతూనే వున్నది. ఈ అడ్డంకులన్నిటినిదాటి యీ సమస్యలన్నీ యీదుకొని రైతుబయట పడవలసివుంది. సంయుక్త పరగణాలలోవుండే నేషనల్ అగ్రికల్చరల్ పార్టీగాని, మన మద్రాసులోవుండే జస్టీసుపార్టీగాని యీ తరగతిలోనివే.

ఈ కర్షకసమస్య నానాటికి పెద్దదగుటచే ప్రభుత్వమువారి దృష్టి నాకర్షించింది. ప్రభుత్వం వారు ఒకవంక రైతుఅభివృద్ధికి పాటుపడుచున్నామంటూ వారికి ప్రతికూలంగా యేర్పడే వాటిని చేయుచునే యున్నారు. ఇందులకు ప్రబల నిదర్శనములు సంయుక్తపరగణాలు, బీహారు, బెంగాలు, మద్రాసురాష్ట్రాలలో రెండవ శాసనసభను యేర్పాటు చేయుటయే.

మనదేశంలో రైతుయొక్క మొత్తం ఆదాయం దినానికి 11 దమ్మిడీలు. శిస్తులు, పన్నులు అన్నిపోను 7 దమ్మిడీలు నిఖర ఆదాయం. ఇక ఈ ఆదాయం మీద కుటుంబపోషణ జరుగుటెట్లు?

కాననేడు రైతులోకము కర్తవ్యమేమి? ఇప్పుడు ఏర్పడివుండే ఆందోళనను అలజడిని చల్లారకుండా ఇంకను అధికోత్సాహముతో అనేకరెట్లుగా చేయవలసివుంది. శాసనసభలు రైతుశ్రేయముకొరకు కాంగ్రెసు వశమైయున్నవి.

నడుముబిగించి తమకోర్కెలను, తమ అవసరాలను పొందునటుల రాత్రింబగళ్లు తీవ్రకృషి చేయవలె. తమదుస్థితికి మూలకారణములను విచారించుకొని వాటిని రూపుమాపుటకై ప్రయత్నించవలెను. తాత్కాలిక వుపశమనాలతో తమతృష్ణను పోగొట్టుకొనకూడదు.

అప్పుడే రైతులకు మోక్షము, దేశమునకు కల్యాణము.

—ఒకరైతు.

ఈశ్వరతత్వ మెట్టిది?

విభూతి ధరించియు, విభూతి (ఐశ్వర్యము) ప్రసాదించు మహనీయుడు; కపాలము ధరించియు, బ్రహ్మాండముల రక్షించు సమర్థుడు; భిక్షాటనముసేయుచు చరాచర జంతుసంతతికి ప్రాణాధారమైన అశనము కల్పించు మహనీయుడు; గర్వదరిద్రుడు, లోకకల్యాణ సంధాత అగుచున్నాడు. మహాప్రభువు, భూతనాథుడు, దక్షాధ్వరధ్వంసకుడు, అనగా భాగ్యవంతుల పొగరు అణచిన మహాసమర్థుడు, దేవతలు భోగభాగ్యములతో పొరలు గ్రమ్మిన కండ్లతో పైమరచి వర్తించిన యవిధేయతను చక్కదిద్దిన సమర్థుడు ఈశ్వరుడు. కావున ఈశ్వరమతము ప్రీతికరము, ఆరాధనీయము.

ఎవ్వాని పాదపంకజములు నిత్యము కమలాక్షుడు అర్చించుచుండునో అట్టి ఈశ్వరుడు ఆరాధ్యుడు. కావున విష్ణుహంశాసంభూతులైన మహారాజులు లక్ష్మీపుత్రులు, యీశ్వరతత్వము గ్రహించి ఆరాధించి లోకకల్యాణము చేకూర్తురుగాక!

సర్వేజనా: సుఖినోభవంతు!

—ఒకవిలేఖరి.

వెంకటగిరి మహారాజాగారిపై డిక్రీ.

18 తేది హైకోర్టులో.

పిఠాపురం సమీపమున లక్ష్మీనర్సాపురంలో నివసించు వీరవరం జమీందారిణి శ్రీ రాజారావు రామాయమ్మారావు బహదూర్‌వారు వెంకటగిరి మహారాజాగారగు లెఫ్టినెంట్ కల్నల్ సర్. రాజా గోవిందకృష్ణ యాచేంద్ర బహదూరువారిమీద రు 82810 లకు హైకోర్టులో దావా తెచ్చెను. వెంకటగిరి మహారాజాగారు 28-6-32 తేదిన వాదిగారి పేరటికి రు 70 వేలకు 100 కి రు 6 వంతున వడ్డీతోటి చెల్లించునటుల ప్రానోటు వ్రాసియిచ్చిరనియు, ఎన్నిపర్యాయములు అడిగినను చెల్లించనందున అసలు రు 70 వేలు, వడ్డీ రు 12810 లుకు రు 82810 లకు దావా దాఖలు చేయవలసివచ్చెను. గాన ప్రతివాదిమీద డిక్రీకోరుచు హైకోర్టులో వాది దావా దాఖలుచేసెను.

ప్రతివాది వాదం.

వాది తూర్పుగోదావరిజిల్లాల్లో వీరవరం కోలంక జమీందారిణి. ఆమె ప్రతివాది నాల్గవ కుమారుని తే 23-6-32 దిన దత్తు తీసుకొనెను. ఆ దత్తు సమయపుయేర్పాట్లలో దత్తుతల్లికి ఆ జమీందారిలో చేరిన కొన్నిగ్రామములు కొన్ని యినాం భూములు దానవిక్రయాది సర్వాధికారములతో నొసంగబడెను. ఆమె తనకువచ్చిన ఆస్తిని కొంత విక్రయించి తనసోదరులకు సహాయముచేయదలచెనని ప్రతివాదివిని ఆస్తిని యితరులకు విక్రయించి ఎస్టేటును విభజించుటమాని తనకుమారునికే ఆస్తిని యిచ్చివేసినయెడల రు 70 వేలు వరకు ఆమెకు ద్రవ్యమిచ్చెదనని, దానిని ఆమె తనబంధువుల కిచ్చుకొనవచ్చునని ప్రతివాదిచెప్పి ఆ వాగ్దానం ప్రకారం రు 70 వేలకు ప్రోనోటు వ్రాసియిచ్చిరేగాని వాది ఆప్రకారం జరుపనందున బాకీ అచ్చవలసినదికాదు.

న్యాయమూర్తి తీర్పు.

మార్చి 15 తేదిన యీకేసు మొదట విచారణకు వచ్చినపుడు ప్రతివాదివకీలు తనకక్షిదారుడు మూడుదినములనుండి జబ్బుగానున్నాడని కోర్టుకు రాజాలకున్నాడని చెప్పి వాయిదాకోరిరి. ఎన్నాళ్లనుండి జబ్బుగానున్నదని న్యాయమూర్తి ప్రశ్నింపగా మూడుదినములనుండి అని వకీలుచెప్పెను. తాను ప్రతివాదిని చూచియున్నందున గుర్తెరుగుదునని రెండుదినములక్రిందట ప్రతివాది నడచుచుండగా చూచితినని న్యాయమూర్తిగారు చెప్పి వాయిదా నిరాకరించిరి. నిన్నమరల జబ్బు అను కారణముమీదనే మెడికల్ సర్టిఫికేటుతోటి ప్రతివాది వకీలు వాయిదాకోరగా వాయిదానొసంగ శామామోదింపజాలమని తెల్పిరి. అంతట ప్రతివాది వకీలు తనకు దావావిషయమై ప్రతివాది వద్దనుండి సంజాయిషీ లేదని చెప్పెను. ప్రతివాది జబ్బుగావున్నను దావాసంగతుల విషయమై వకీలుగారికి సంజాయిషీ యియ్యకుండుటకు తగిన కారణములేదని చెప్పుచు దావా మొత్తమునకు ప్రతివాదిమీద డిక్రీయిచ్చిరి.

ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తు.

ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తుయొక్క ఆరవ వార్షిక మహాసభలు బెజవాడ పట్టణములో శ్రీ దుర్గా కళామందిరమందు యీనెల 27, 28, 29 తేదులలో శ్రీయుత పింగళి లక్ష్మీకాంతం ఎం. ఏ. గారధ్యక్షతన జరుగును.

ఉచిత బంగారు కవచము
మహాశక్తి పూజకొరకై రు.3-0-0 తక్కువలేకుండ పంపవలెను.
లక్షలాదిగా తెచ్చించినవారి కోర్కెలు నెరవేరగలవు. దీనిఫలితమును పొందుటకు ఏమాత్రం కష్టపడనవసరము లేదు. ఇది "వశీకరణమంత్రము" అప్రయత్నముగా ఫలితమిచ్చును. ఏ స్త్రీని కోరుచుంటివో ఆస్త్రీ ఎంత కఠినమనస్సు కలిగియున్నప్పటికిన్ని నీవు కవచము ధరించిన నీయందుకోరికగలదై నీతో ఎల్లప్పుడూ వుండుటకిచ్ఛగించును. నిరుద్యోగులకు శీఘ్రతాభివృద్ధిని కలుగజేయును, పరీక్షలు, వ్యాపారము, వ్యాజ్యాదులు, లాటరీపందెముల యందునీకు జయముసమకూర్చును. మరియు నీకురానున్న కష్టములను తొలగించి దుష్టగ్రహబాధ నివారణ గావించును.
పండిట్. ఆర్యవైశ్యాశ్రమం,
నాగవళీనదీతీరం, చికాకోల్.
Free Book-let on application

కొక్కోకము
శ్రీ పురుష రహస్యములు 64 చిత్రపటములతో 230 పేజీలుగల పుస్తకము ధర రూ 1-0-0 పోస్టు ఖర్చులు. 0-5-0 ఇందులో శ్రీ పురుష శృంగార రహస్యములు, శయ్యాగృహ మర్మములు గలవు.
ముద్దులు మర్మములు
పడకటింటి ముచ్చటలు, రతి సంబంధమయిన అనేక మర్మవిషయము లిందు గలవు. 8 పటములతో 140 పేజీలు గల పెద్దపుస్తకము. ధర రూ 0-8-0 పోస్టు ఖర్చులు 0-5-0. కొక్కోకము ముద్దులు మర్మములు ఒకేదఫా తెప్పించుకొనిన పోస్టు ఖర్చులతో 1-12-0
కుట్టుపని స్వబోధిని
కోట్లు, బ్రౌజులు, షర్టులు, జాకెట్లు కత్తిరించికుట్టు క్రొత్తపద్ధతులు డ్రాయింగులతోగలదు, స్త్రీలు, పురుషులు, బాలికలు యీగ్రంథముచూచి సులభముగా నభ్యసింపదగినది, ధర రూ 0-10-0.
పోస్టు ఖర్చులు అణాలు 4.
మహారాజ పుస్తకశాల.
అరుణాచలమొదలివీధి 18 నీటు, మద్రాసు.

యోగరత్నాకరము.
(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)
శ్రీమాన్ ఆయుర్వేదభూషణ పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్య వివరణ సహితము ముద్రణమందున్నది. త్వరలో వెలువడును.
వివరములకు
ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరి,
నెల్లూరు

భారతదేశపు పునరుత్థానము

—(*)—

పి. యస్. ఆచార్యులుగారు.
విశారద హిందీ, శారద నికేతనము, నెల్లూరు.

ప్రతిరాష్ట్రము యొక్క జీవితకాలమున ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రాచీన ఆచార వ్యవహారబంధనలగురించి ఆలోచించ మొదలిడుసమయము వచ్చుచున్నది. వారి ప్రాచీన సంస్కారణలు దేనికీను ఉపకరించవన్ని హీనతరములు కాజాలవన్ని తేర్పడుచున్నవి. కొన్ని పూర్తిగా పరివర్తితమగుచున్నవి. అప్పుడే మనముభారతరాష్ట్రము ఉన్నతిమార్గమున ప్రవేశించుచున్నదని తెలపుచున్నాము.

భారతదేశపు మానసికవికాసము.

కేవలము భారత స్వాతంత్ర్యమే మన లక్ష్యము కాదు. ఇంతవరకు మనవనులయందు విశేషహాలకుల అనుచిత ప్రవేశమువలన మనదేశీయులు పొందజాలని మానవ సమాజ సభ్యతామార్గమున ప్రవేశించుటకుగూడ మనదేశమున స్వాతంత్ర్య ముండుట ఆవశ్యకము. పదునెనిమిదవ శతాబ్దమున యూరపు లోనిరాష్ట్రములందు ప్రతిఒక సిద్ధాంతము నందును మార్పు కలిగెను. ఇదియే ఇతిహాసమున "పునరుత్థానము" అనుపేరున ప్రసిద్ధమై యున్నది. భారతీయులు పదునెనిమిదవ శతాబ్దమునకు పూర్వమెన్నో యేండ్లక్రితమే పాటిలేని మానసికవికాసమును పొందియుండిరి. కాని ఇట్లుండియు మనము యూరపుదేశపు పునర్నిర్మాణముతోపాటు మన ఉత్థానమును కూడ చేయలేకపోతిమి. మనకు అట్టి ప్రబోధ శక్తియైనను కలుగలేదు.

ఏ కారణమువలన మనము పదునెనిమిదవశతాబ్దపు యూరపు విప్లవమువలన లాభమును పొందజాలకపోతిమో దానినిగురించి మనలో మనమే ప్రశ్నించుకొనవలయును. దీనిజవాబునకు మన ప్రాచీన ఇతిహాసమును చూడవలసియుండును. గత రెండువందల సంవత్సరములనుండియు మన దేశము యూరపుఖండపు ఒకరాష్ట్రపరిపాలనకు లోబడియున్నది. కాని ఇంతయేగాదు దీనికంటె ముందుగూడ ఒకస్వతంత్రదేశముగా లేదు. అప్పుడప్పుడు ఇతరరాష్ట్రములు దీనిని జయించి తమ అధికారమును ఇచ్చట నెలకొల్పి యుండెనవి. క్రమేణ ఈప్రకారము యితరదేశముల శోకము చే నేర్పడిన ఫలితముగా మనము మనపూర్వ సభ్యతను గురించి ఆలోచించుశక్తియు నశించినది. ఇప్పుడు మరల మన ప్రాచీనవిచారములందు ధ్యానముంచి మన సామాజిక ఉన్నతికొరకు నూతన ప్రబోధమునకు శ్రీకారోపణముచేయుట ఆవశ్యకమై యున్నది.

పాశ్చాత్య సభ్యత

యూరపుదేశపు పునరుత్థానము జరిగినసమయమున భారతదేశపు సామాజికస్థితి చాల దుర్దశలోనుండెను. అటువంటి జాగృతి యిచటకూడ కలుగుటకు యోగ్యత యీదేశమున లేదు. ప్రపంచములోని యితరదేశములలో కలుగుచుండు విప్లవమార్గముల మనుసరింపక పోయినందున [illegible]ముగూడ ఆకలి యొలవలె సభ్యజనులని పిలువబడు యోగ్యత లేకపోయినది. కొంతకాలము తర్వాత ఒకవిదేశశక్తి - ఇంగ్లండు - వచ్చి యిచ్చట తన అధికారమును నెలకొల్పెను. ఆసమయమున పూర్ణముగా దానిని నిరోధించుటకు మనయందు శక్తిలేకపోయెను. ఈకారణముచేతనే మనము రాజకీయ దాసత్వమును అంగీకరింపవలసివచ్చినది. ఈరెండవ విదేశశక్తి కొన్ని శతాబ్దములనుండి అంధకారకూపమున పడియుండు ఈదేశపు సామాజికోన్నతి యందు మరింత అడ్డుకలిగించెను. ఈనూటయేబది సంవత్సరముల విదేశపరిపాలన కాలమున భారతదేశమును పాశ్చాత్యసభ్యతకైపు లాగుకొనిపోవుటయేగాక బ్రిటిషు పరిపాలకుల దయచేతనే రైల్వేలు, టెలిఫోన్లు, రైళ్లు, పోస్టాఫీసులు మొదలగు యితర సమస్త వస్తువులుగూడ యీదేశమున నేర్పడినవి అని ప్రజలకు తెలుపబడెను. కాని బ్రిటిషు పరిపాలనను దౌర్భాగ్యములు మనకు అవకాశము కల్పించినట్లయితే కావలసినంత చేయబడియుండినట్లయితే మనముకూడ ఆయితరరాష్ట్రములవలె అన్నివిధముల ఉన్నతిని పొందలేమా? బ్రిటిషువారుగూడ రైళ్లు మొదలగు నాగరికతా ప్రపంచపు చిహ్నములేవియు లేకుండినకాల మెంతటి యుండెనది అనువిషయమును పూర్తిగా మరచిపోవుచున్నారు.

ఆసమయమున యేయితరరాష్ట్రమైనను ఇంగ్లండునకు ఉన్నతిమార్గముల నేర్పి సభ్యతను కలిగించెననిన పూర్తిగా దానికి ఒప్పుకొని యుండరుగదా. అయితే యిచ్చట యిప్పుడు ఆంగ్లేయులు ప్రవేశించుట కవసరమేమి గలిగినది? మనముగూడ బ్రిటీషువారి సహాయము లేకనే ఇతరరాష్ట్రములతో సమానముగ మన రైళ్లుమొదలగు వానిని మనమేచేసుకొనగలమేకాని ఇట్లు చేయుటకు మనకు అవకాశమునే యిచ్చుటలేదు. అయితే యీనూతన నాగరికతవలన గలిగినవస్తువు లన్నిటిని మనదేశప్రభువులు తమసౌకర్యముల కొరకే నిర్మించియున్నారు, ఒకరాష్ట్రముయొక్క రూపమున మనలను వర్తమాన కార్యములనుండి దూరముగానుంచియున్నారు. కావుననే మనము ఐరోపీయ సభ్యతనుండి వంచితులమై లాభమును పొందజాలకున్నాము.

మొదటిదగు ఐతిహాసిక కారణముల వలనను రెండవదగు విదేశీయుల బలపూర్వక శోకమువలనను మనము మన వర్తమానకాలపు మానవోన్నతి మార్గములకు దూరమైతిమి. కేవలము మన ప్రాచీన గౌరవవిషయముల చెప్పుకొని సంతసించుచున్నాము.

మన రాజకీయ బానిసత్వమువలనను మన దుఃఖదాయియగు మానసిక వ్యవధివలనను, మరియు మన ఆర్థిక దుర్దశవలనను— దేనికి ప్రధానకారణము విదేశపరిపాలనమో— మనము నేడు ప్రపంచములోని సభ్యదేశములలో నొకటిగా పరిగణింపబడజాలకున్నాము. ఇప్పటి ఈ అధఃపతిత దుస్థితినుండి స్వయముగా మనము ఉన్నతికి రావలయుననిన ఏ మనము యే విషయములకు సదా పూర్తిగా దూరముగానుంచబడి యున్నామో వానియొక్క శరణ్యమునే పొందవలసినది ఆవశ్యకమైయున్నది. దీనికి రెండే ఉపాయాలు.—

(1) మనము మన ప్రాచీనపద్ధతులను వదలిపెట్టి మూడువందల సంవత్సరములనాటి యూరపు దేశపు విప్లవము— పునరుత్థానము— వంటి విప్లవయుగమును యిచ్చటకూడ స్థాపించవలయును. లేదా.—

(2) ఇతరదేశములందలి విషయగ్రహణానుభవమును సంపాదించి ఉన్నతినిపొంద ప్రయత్నించవలయును.

ఇతర దేశములనుండి మనము గుణపాఠమును నేర్చుకొనుట మనకు ఎప్పుడును లజ్జాజనకమైన [illegible] కాదు. ఏలనన ఆదేశములు మనమునుండి యిదివరకు జ్ఞానజ్యోతిని పొందియున్నవను సంగతి మనకు స్పష్టముగా తెలిసియేయున్నది. "ఇతరులవలన యేమియు నేర్చుకొనకూడదు" అను జాతీయ అభిమానము మిథ్యాభిమాన మగుటయేగాక సభ్యతామార్గమునకు గొప్ప అడ్డంకిగా ఏర్పడియున్నది.

పునరుత్థానపు సారాంశము.

ఏది యూరపుదేశపు మధ్యకాలపు విచారధారలను విప్లవ రూపమున పరిణమింపజేసెనో జీవితమునందలి వర్తమాన వైజ్ఞానికులు ఉన్నతిఁ దెంతకో, మానవునకు కేవలము రాజకీయ స్వప్నమునే సదా మనము చావిధాయమందు ప్రజావర్గమునకు సర్వశ్రేష్ఠ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమే దృష్టిగోచరమయ్యెనో ఆ విషయమెట్టి విశేషత్వమును కలిగియున్నది? కేవలము ప్రాచీన ఇతిహాసమును గురించి చేసిన ఎడతెగని సమాలోచనయే యీ విప్లవమునకు ప్రధానకారణము. వారికి వారి ప్రాచీన ఆచార వ్యవహారములను, ప్రాచీన చరిత్రాంశములను, సంస్కరణ వ్యవస్థలను గురించి ఆలోచించుటయే ప్రధాన విషయముగానుండెను. ఈ పర్యాలోచనవలన వారు ప్రాచీన సంప్రదాయములలో ఏవి మానవ సమాజహితకరములో దేనిని అనుసరించవలయునో దేనిని పూర్తిగా విసర్జించవలయునో బాగుగా తెలుసుకొనగలిగిరి. మనముకూడ యూరపుదేశమువలె ఉన్నతిని పొందకోరినట్లయితే మన ప్రాచీన త్రుప్పుపట్టిన మూఢనమ్మకములన్నిటిని విడిచిపెట్టి ఆ బంధనములనుండి విడివడుటకొరకు అచటి విప్లవమువంటి ఉద్యమమునే లేవదీయవలయును. ఇందువలన మన సామాజిక రాజనైతిక వ్యవస్థయంతయు పూర్తిగా మార్పునొందును. మనము మన ప్రాచీనకాలమును పూర్తిగా మించిపోవుట అవసరము. కాని మానవోన్నతికి సహాయభూతములు కానున్న భూతకాలపు ఆవిష్కరణములను మాత్రము మరువకూడదను విషయము జ్ఞాపకమునందుంచుకొనవలయుట అవసరము. ఇదియంతయు కేవలము ప్రాచీన యితిహాసపు గొప్పతనముపై నాధారపడి కాజాలదు. మానసిక విప్లవముద్భవించునటుల మనము వానిని గూర్చి తీవ్రముగా ఆలోచన చేయవలయును. మనస్వాతంత్ర్య యుద్ధము వృద్ధినొందుటకు మనము ఇటుల చేయుట అవసరము॥ జాతీయ ఆందోళనముయొక్క ఆదర్శవాదములగురించి అధికముగా వ్రాయక కేవలము యీ కొలదివిషయమును మాత్రము చెప్పెదను. గడచిన పదిహేను లేక ఇరువది సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్న మన స్వాతంత్ర్య యుద్ధము ప్రజలను అత్యధికసంఖ్యను తనవైపునకు ఆకర్షించుకొని ఇప్పుడు మిక్కిలి శక్తిశాలినియై యున్నది. ప్రజలు స్వరాజ్యమువచ్చునను ధైర్యమును వహించి విచిత్రతరంగముల [illegible]బడి దానిని పొందుటకొరకు రాబోవు స్వరాజ్యయుద్ధమునకు సంసిద్ధులైయున్నారు.

("అభ్యుదయ" లోని
శ్రీ యం. యన్. రాయిగారి లేక అనువాదము)

ఒక మనిషి తనజీవితకాలమున ఎంత ఆహారము పుచ్చుకొనుచున్నాడను విషయమును నిర్ణయించుటకై పరిశోధనలు జరుగుచున్నవి.

ఆరోగ్యానికి
రాజమార్గము

ఏ పనికైనను రాజమార్గమును
అనుసరించడము ఉత్తమము.
అందువల్ల సౌఖ్యము, ఆనందము
ఉండగలవు.
రక్తాభివృద్ధికి
నరముల బలమునకు
వీర్యవృద్ధికి
కండరములు గట్టిపడుటకు
కాంతికి
జవసత్వములకు
నవయౌవనమునకు
రాజమార్గము

జీవామృతము

ఆయుర్వేదాశ్రమము,
151 గోవిందప్ప నాయకవీధి,
జి. టి. మద్రాస్.

Nellore Agents.
C. Subba Rao & Sons,
Chemists, Nellore

పురుషులు వుపయోగించు
రబ్బరుగొట్టము.

ఇదియొక అద్భుతమైన సన్ననిగొట్టము. పురుషులు, స్త్రీలు సంయోగకాలమందు వుపయోగించుటకై ప్రత్యేకముగా సీమలో డాక్టర్లవల్ల తయారుచేయబడినది. వ్యాధులను అడ్డగించుటకు వేరెదియు ఉపాయములేదు. దీనివలన సంతానము కలుగదు. పురుషులకు 1-కి రు 1, స్త్రీలకు రు 2—8—0.

ఓ. జి. యి. రాజం అండ్ కంపెని,
62 నాటు పిళ్లారికోయల్ వీధి,
జి. టి. మద్రాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యాం

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, నిశ్శక్తి నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలమును, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలుచాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు. 1—4—0.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

అజీర్ణము, గర్భవాయువు మలబద్ధమును ఖండించి కాలవిరేచనమును చక్కగా కలిగించును. 15 తులముల డబ్బీ రు.0—10—0 ఇంకా అనేక ఔషధములు గలవు. కోరిన క్యాటలాగు యుచితముగాపంపెదము. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. శి. ఏ. అండ్ కంపెని, ఆయుర్వేద సమాజము, కావలి— నెల్లూరు జిల్లా.

కాంగ్రెసు విజయము.

త్రిలోకసంచారి.

[బొబ్బిలిపాట మాదిరి.]

శ్రీరామ రామా రామ రామ శ్రీరామ,
లోకనాయకా పావనరామ లోకాధిపరామ
వినండి బొబ్బిలిపోలింగులలో విపరీతములెల్ల
కాకలు పరిపాలనలో నైనను రానేరనటులు
కాంగ్రెసువారిని పెట్టినపాట్లు కడుఘోరములంటే
వాలంటీర్లను పెట్టినపాట్లు వర్ణింపరాదండి
జస్టీసునాయకు పరిపాలనలో జరిగెనునమ్మండి
పచ్చపెట్టెకైన జైయనుమాట పలుకకూడదంట
పచ్చటోపీలు తలపైనుండుట పనికిరాదటంట
పోలాకుల్లో గాని నైనను వారెనిధురంట
మందినీను పెద్దలోసత్రాగిన మరామేకటంట
రామారామా

దొబ్బటలాచిన కిల్లేదార్లే
దొబ్బటకద్దోన దఫేదారులే
దొబ్బటలాచిన కబడ్డారులే
దొంగలగాంచిన బకడ్డారులే

నీత్రివరియర కైతేకేని పెద్ద పెరిగినారు
అద్భుముగా యమభటులకీతి వారగపడుచున్నారు
దొరలోపీలుపెట్టి వీథులలో దొంతోదిరిగెదు
యర్రజెండాల కారుపై వారెంతో తిరిగెదు
కాంగ్రెసువారల మూకలలాచి కన్నెర్రజేసి
[illegible]
కాంగ్రెసుతత్వము బొబ్బిలిరాజును కానుపించెనండి
కాంగ్రెసుతత్వము బొబ్బిలిరాజా కనులజూచెనండి
కాంగ్రెసుతత్వము లోకమంతటను గణుతి
కెక్కెనండి

కనప్రజలే యీరీతి కె సిరని కనుకనొందెనండి
డబ్బుపోయి యీగతులుగల్గెనని తబ్బిబ్బయెనండి
గిరితో సిల్చుట పోరపాటంచును గుడులెరింగెనండి
జస్టీసుపార్టీ నాయకత్వము చల్లబడియెనండి
జస్టీసుపురుకికి మందుకువెదకిన జాబినిలేదండీ
ఆరువేల మరి ఆరువందల అరవైఆరంచు
గిరిగారికి వోట్లధికమటంచును పలుగుజజెనండి
గిరితో నిల్చి బొబ్బిలిరాజా క్రిందశేరెనండి
యిదియటులుండగ పాలకొండకథ యింపుగ
వినరండి

పాలకొండపై భాస్కరోదయము ప్రజ్వరిల్లెనండి
రంగనాయకుని నాయకత్వమే రంగారెనండీ
యిగవదివాల్గర లేడీవాడ్ యిచ్చినపెట్టెలను
కనులనుజూచియు రంగనాయకుడు కినుక
నొందెనిట్లు. రామా రామా.

పాలకొండలో రెండుమాసములు బసచేసెట్టేను
రొనిమిదివందలు నయ్యరుగారికి ఘనముగనిచ్చేను
మూడువందలు నోల్డుషాగులకు ముందుగనిచ్చేను
చేటిప్ వైద్యుల సహాయమంతయు చేసుగోరినాను
ముక్కవిల్లి వెంకయ్యగారిని ముందుగనిచ్చేను
వాటీచర్లను ఎన్నికలందున నడిపించితిమందు
యేమిచేసినను వ్యర్థమయ్యెనని యెంతో చింతించి
మరల ధైర్యమును లేవలోనొందుచు మతిసరి
యిట్లనిరెను

బొబ్బిలిపొమ్మది నాదికాదని నిబ్బరంబునొంది
గడచినదానికి చింతయేలయని పెడలేను
గృహముమకు

తక్కినవారల గెల్పులసంగతి నిక్కముగావినుడు
విజయనగరము రాజావారు విజయమందినారు
కొన్నవలస ప్రెసిడెంటుగారిని ఎన్నికొనిప్రజలు
బొడ్డువారికిటి చెప్పనేటికిక పోర్తెమరిలేదు
కట్టినయట్టి సామ్యంతియును గంగలోనగలసె
రామచంద్రారెడ్డిగారిని రణమునవోడించి
బెజవాడ గోపాలరెడ్డి యరి పేరుకెక్కినారు
విశాఖపట్నం లోపలనిల్చిన విశ్వనాథునెంత
బాగోలీ మరి చేతులకేనే పారిపోయెనండి
వల్లూరిపింహాంతో పోటీసరిగాదిట్లున్న
పాకలవా రేపాకలలోకి బాసిపోయినారు
శ్యామసుందరునితో నిల్చినయా సర్ పాత్రో గారు
జాడమైన మరిగానబడదు దొటుసాగిపోయినారు
వంటులూరితో నొక్కెముక్కలు వెంకటేరలేక
జయముపోయెరా భగవంతుడయని వతికిల
పడినారు
పల్లంరాజుతో పిఠాపురంపని పడిపోయెనక్రింద
యున్న సంగతులు బొబ్బిలిరాజు విన్నదలిబాగ
అపుడుకోటలో గూర్చొనివేగమే యందర
రావించి
సుంకరపల్లి లాడవేమిరా యింకనువా వైపు
మీవల్లనె యీద్రవ్యమంతయు యీవిధంబుగాను
గోలుపోయితిని జస్టీసుపార్టీ కొట్టుకుపోయింది
కాంగ్రెస్ను మనకంతంబునకు కాలపాశమయ్యె
కాంగ్రెస్సే యొకసముద్రమాయెను గన్గొనమనపాల
పచ్చపెట్టె మనపాలిమృత్యువై ప్రబలతరంబయ్యె
కమలాకవీ ప్రచారమే మనకంఠముకురియయ్యె
కాంగ్రెస్సిట్టులజేయునంచును కలనుతలపనైతి!
నెహ్రూగారిని పెట్టినయల్లరి నేడేకనిపించె
నేతనాయకుల లేపిన దోహము తెలిసివచ్చెనిపుడు
[illegible]

వచనము! అప్పుడు సుంకరపల్లి యేమంటాడంటే

మహాప్రభో మరితాలోచనలు మరిమీకింకేలా
అయినదిరేదో అయిపోయినది అందుకుచింతేలా
కోటలోకూర్చొని రాజ్యమేలుడీ కొంతవరకుమీరు
పదవులకోసము ప్రాకుట బహుతప్పికేమనది
గలించుటానికె చింతించుటచే కార్యభంగమగును
మళ్లీ మనప్రజయలు గల్గిన మరలఓట్లువచ్చు
అవసరమైతే పదవులకప్పుడు యరుగవచ్చుమీరు.

వచనము:- అప్పుడు రాజాగారు ఏమంటారంటే?

వద్దురబాబూ వద్దురబాబూ వద్దుమంత్రిపదవి
వద్దురబాబూ వద్దురబాబూ వద్దురయింక ఓట్లు
యీమాటలు మరిగట్టిపెట్టి మీరిండ్లకేంకపొండి
స్థిరముగు బ్రతుకంటే బలుసాకును తిని బ్రతకగ
వచ్చు
బుద్ధివచ్చెను యింకపదవులకు పోవకూడదింక॥

గవర్నమెంటు ధనంతో చర్చీల నిర్మాణము.

గడచిన 10 సంవత్సరములలో ఇండియా యందు గవర్నమెంటువారి నిధులనుండి రు 485000 చర్చీల నిమిత్తము కర్చుపెట్టబడెను.

మహమ్మదీయమత కలహములను కలిగించు వార్తలు ప్రచురించినారని నెపముపై లాహోరు లోని "కర్మవీర్" అను దినపత్రికనుండి ప్రభుత్వం వారు రు 2000 ధరావతు కోరిరి.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు
40 సంలుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలము బాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్చును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, [illegible] పోగొట్టును, బెణుకుల ఛేదించును, [illegible] రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

రతిమాత్రలు

స్త్రీ పురుషులను ఆనందములో తనివిదీర్చుట కివియే?

ఇందు రసవిపాదులు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో గొప్ప యోగీశ్వరులవద్ద గ్రహించి ముసలితనము లోకములో లేకుండ చేయుటకు దీర్ఘవటుతులను లేనివారికి లేసన శక్తి కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తిలేని స్త్రీలకు పుత్రలిత్తు [illegible]
[illegible]

2—8—0 లకు మూడుగడియారాలు మరి 125 బహుమానాలు.

సుగంధ పరిమళ ద్రవ్యాలకు రాజని పేరెన్నికగన్నది ఆటోలీల్ సెన్, ఒకేదఫా రు. 2-8-0 లకు 10 సీసాల ఆటోలీల్ సెన్ను, లేకపోతే 10 డబ్బీల తాంబూలమందును కొన్నవారికి ఒక బంగారు గిల్టు చమ్కీ చేతిగడియారము నక్షత్రయంత్రములతో అమర్చబడిన ఒకజర్మని 'లీ' టైంపీసు (5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడేను. ఒకదఫా కీగ నిస్తే 36 గంటలకాలం గంటమో పిస్తుంది. 14 క్యారట్ బంగారుపూతపూతాబడిన పాలితో పహా నొక్క ఫౌంటను కల, ఒకఅందమైన ఇమిటేషన్ ముత్యాలహారము, ఒకబంగారుపూత పూయబడినవుంగరము (దాని మీద కొనువారిపేరు చెక్కబడివుంటుంది.) 500 అడుగులదూరం వెలుతురిచ్చు ఒక టార్చిలైటు ఇనాముగా పంపబడును. ప్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు రు 0-14-0 లు ప్రత్యేకము వలయువారు యీక్రిందిచిరునామాకు వ్రాయవలయును.

DUTTA & Co.
15/1, JAYMITTAR,
P. O. Hatkhola (Calcutta

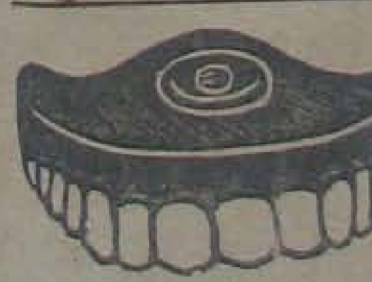

DENTAL HOSPI
Trunk Road, Nell
దంత చికిత్సా
(టంకురో
పన్లు మాంసపౌష్ఠవ్యమునకు ముఖ్యమైనవి.
పండ్లను పరీక్షించుటకును, శుభ్రపరచుటకు
మైన పళ్లనొప్పులను కుదుర్చు
సలహాయిచ్చు కాలము:— ఉద
డాక్టర్ ఎ.

జమీన్ రైతు

నమ్ము, నమ్మకపో

చిత్రగుప్తుడు.

పల్లీయ పత్రికల కేమాటనూ కాలేని, రఘునాథశాస్త్రి కానీ, మండికేని కరణాలు కారెని ప్రబలంగా ఉన్నారు. అయ్యంగారి జోస్యంగూడ తప్పదంటున్నారు. చివరకు ఏమౌనో!

* * *

ఉద్యోగం దొరక్కపోతేమాత్రం తన పత్రికల్లో ఒకదాన్ని ద్వైవారపత్రికగా నడిపి కాంగ్రెసుకంతా కీడుమూడు తెస్తారని లక్ష్మయ్య అంటున్నారు.

* * *

వేసవికాలమంతా రామతీర్థపు సహారా యడారిల్లో నివాసమని గోవిందయ్య చెంటువాడంటున్నారు.

* * *

కాంగ్రెసువారు అధిక్యాలకు చాలాసేపు ఆ మంత్రిపీఠాల్లో కూర్చోలేరని, త్వరగా ఎన్నికలొస్తయి గాబట్టి కంపసముద్రపు ఓటర్లకాలీలాని ప్పుడే మొదలు పెడతారని చెప్తున్నా రుదంటున్నారు.

* * *

ఇటలీదేశంలో బుట్టినా పియరి అనే ఆమె 1864 సంII నుండి ఒకటే నిద్రపోతున్నది. అప్పుడప్పుడు ఎప్పుడో నిద్ర మెలకువ వచ్చునట.

* * *

[illegible]లో ఒకలక్ష సంవత్సరములనాటి మనిషి బ్రెయిన్ పదిలపరచబడియున్నది.

* * *

బ్రిటన్‌లో కోడిపందెములు నిషేధింపబడినప్పటికిని కంబర్లండు, వెస్టుమోర్లాండు ప్రదేశాల్లో అధికమౌచున్నవి.

* * *

సంయుక్త పరగణాలలో ఒకదూడ 4 చెవులు కలిగి ప్రతి మోకాలిదగ్గర మనిషిచేయివలె వేరే యింకొక కాలు పొడుచుకొనివచ్చియుండిన కాళ్లున్నా, కోతిమొఖము కలిగిన ఒక ఆవుదూడ పుట్టెను.

* * *

అమెరికాలో న్యూయార్కు నగరంలో ఒక స్త్రీ వివాహమునకుముందే కిడ్నీసు బాధ్యము కలిగియుండుటవలన భర్తకును బిడ్డకును అబాధ్యము సంప్రాప్తించెను. ఈబాధ్య నివారణకొరకై ఆమె [illegible] చేయించుకొనుటకు నిరాకరించుటచేత [illegible]సువారు అరెస్టుచేసిరి.

* * *

[illegible]దేశాల్లో బిడ్డలతండ్రి యెవరని నిర్ణ[illegible] వైద్యులు పిల్లలరక్తమును పరిశోధించ[illegible]

* * *

[illegible]ద్వారా మందులనిచ్చిం[illegible] ఇంగ్లాండు వైద్యులు కని[illegible]

[illegible]

బహిరంగలేఖ

శ్రీసకలసకలగుణ సంపన్నులైన మహామహుల సమానధీరులైన రాజమాన్య రాజశ్రీలకులైన మహారాజరాజశ్రీ సయిదాపురం వెంకటసుబ్బయ్య గారి పాదపద్మముల సన్నిధికి—

తమపాదదాసులు విన్నపయోగ్యములు. అయ్యా! తమరిని స్వార్థరహితులనుకొని తమకు కొన్ని అధికారముల నిచ్చాం. తమరు గ్రామమునకు సౌకర్యముల నేర్పరుస్తారని నమ్మినందుకు ప్రయోజనం లేకపోవడమేగాక 20-2-37 తేది జరిగిన కౌన్సిలు యెలక్షనులో తమమిత్రులు బాలయ్యపమిటి గ్రామ వాస్తవ్యులు సుబ్బరావుగార్ల యేకమై దేవాలయాల పాటుపడుచున్న కాంగ్రెసు మహాసముద్రమునకు యెదురు తిరుక్కొన్నారు. తెల్లికలపడ్డారు. ప్రజలెల్లరు నవ్విపోయ్యారు. అట్టి తమరే యిప్పుడు

పునర్వివాహం-వెంకటగిరి

కడపజిల్లా సంద్రపల్లె, భూపాలెం వెంకటుచలపతిశెట్టిగారికి, జోలేపల్లి రామిశెట్టి రాఘవయ్యశెట్టిగారి కుమార్తె చిII సౌII రామమ్మను యిచ్చి మార్చి 21 తేది వెంకటగిరిలో కన్యాపునర్వివాహము అతివైభవంగా జరుపబడినది. ఈవివాహమునకు పలువురుపెద్దలు వచ్చిరి. వైశ్యులెల్లరు విచ్చేసి వేదోక్తవిధిగా కార్యం నిర్వర్తించిరి. పారప్రముఖులు కాంగ్రెసు పెద్దలుగూడ వచ్చిరి. ఈ గ్రామమున వైశ్యులలో సంస్కరణ వివాహం యిదే ప్రథమం కావున చాలా ఉత్సాహముతో, పట్టుదలతో నిర్వహించిరి. వివాహానంతరం [illegible]వంతం గుప్తగారు వితంతోద్వాహ అవసరాలగూర్చి యుక్తియుక్తంగా ఉపన్యసించిరి.

(ఒ. వి.)

కాంగ్రెసు హరికథలు
నెల్లూరు.

ఇదివరలో ఎసెంబ్లీఎన్నికలందు కావలి, గూడూరు డివిజనులలో ఎలెక్షను హరికథా కాలక్షేపములు జరిపిన గుంటూరుజిల్లా వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత రావిపాటి కామేశ్వరరావు ప్రస్తుతము ఈ జిల్లాప్రముఖుల ఆహ్వానముపై ఇచ్చటికి వచ్చి కోవూరు నెల్లూరు తాలూకాలయందు హరికథాకాలక్షేపములు జరుపుచున్నారు. ఇదివరకు చెప్పుచున్న "ఎసెంబ్లీఎలెక్షను" తోపాటు ఇటీవల జరిగిన ఎలెక్షనుగూడ "రుక్మిణీకల్యాణము" (ఓటుకన్యా వివాహము,) "దుర్యోధన పరాభవము" (జస్టిసుపరాజయము) అను క్రొత్తహరికథలనుగూడ తయారుచేసియున్నారు. కావున హరికథాకాలక్షేపములు జరిపించుకొనగోరువారు తమ అడ్రసుతో మాకువ్రాసినవివరములు బడయగలరు.

జమీన్‌రైతు ఆఫీసు,
నెల్లూరు.

ఆటల్లోగూడా కాంగ్రెసే!

"జస్టీస్‌పార్టీ మాకొద్దూ—
పీపిల్సుపార్టీ మాకొద్దూ—
ప్రజామిత్ర మాకొద్దూ—
కాంగ్రెస్‌పార్టీ కావాలె—
కర్షకబాధలు తొలగాలె."

వెల సరసము! ఫల మధికము!!

కథాచిత్ర పటములు.

ఈచిత్ర పటములు అన్నివిధములైన పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు యుపయోగింపుచున్నవి. బాలబాలికలకు పాఠములను బోధించునపుడు ఉపాధ్యాయుడు పటములనుచూపి ఉత్తరములను రాబట్టుటకు బాలురు కథను తెలుసుకొని వారే వీటిని చెప్పగలుగుటకు ఈ చిత్రపటములు మిక్కిలిఅనుకూలముగుచున్నవి. ఉపాధ్యాయుని వాక్ప్రసంగమును రక్షించగల శక్తి యీ చిత్రములకుగలవు. పాఠశాలలయందు యిప్పటికాలపు సిలబస్సు ననుసరించి చిత్రలేఖ ఉపాధ్యాయునిచే తయారుచేయబడినవి. ఒక్కొక్క కథకు నాలుగుభాగములుగా చిత్రములను చిత్రించి అందులోనే నీతిపద్యములు తెలుగున, నీతివాక్యములు ఆంగ్లమున, అరవమునకూడా వ్రాయబడి చూచుటకు సొంపుగాను, నేర్చుకొనుటకు సులభముగాను చిత్రించబడియున్నవి. పలువురు పాఠశాలాధికారులు వీటికి యోగ్యతాపత్రముల నొసగియున్నారు. పలుచోట్ల ఉపాధ్యాయులు తమ బడులయందు ఈ చిత్రపటములను ఉపయోగించుటను పాఠశాలాధికారులు చూచి "పిల్లలకు నీతులను నేర్పుటలో యీ చిత్రములు బాగుగాయున్నవని" తెలిపి ఈ చిత్రమున్న బడులకు ఎక్కువలాభమును కలిగించుచున్నారు. వీటియుపయోగము చెప్పనలవికాదు. ఈ చిత్రములు కాపీరైటు కాబడి అనుమతి పొందియున్నవి. తెప్పించిచూచిన మీదియుపయోగము మీకే తెలియగలదు.

త్వరపడుడు! వెలసరసము!! ఫలమధికము!!

సెట్టు 1-కి 12 పటములు వెల రూ 0-9-0

తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము.

వ్యాపారస్థులకు 12 సెట్లకుపైనకొనువారికి సెట్టు 1-కి 12 పటములు వెల రూ 0-8-0.

అడ్రసు:—
యస్. శేషయ్య,
పబ్లిషర్,
దర్గామిట్ట, కాళహస్తి,
చిత్తూరు జిల్లా.

మా గ్రామంలో జరుగబోవు హారిస్టుపంచాయతీ యెలక్షనులో మెంబరై తదనంతరం ప్రెసిడెంటే కావాలని నాలుకచప్పరిస్తూ రాత్రింబగల్లు ఘోరమగు తపస్సుచేయుచున్నట్లు తమ గుసగుసలవల్ల మాకు తెలియుచున్నది. తమకథ కన్నులారగాంచిన మేము ఎట్లూరకుండగలము. తమవంటి ఘనులు యిట్లెగబ్రాగుట మాపూర్వజన్మ కర్మమేకదూ! పిర్గోట్లు పిర్గోట్లు. గాన తమపాదదాసుల మన వాలకించి యిందులో పాల్గొనక ప్రజలసౌకర్యమునకై పాటుపడువారికి తోడ్పడి తమ గౌరవమును స్థిరస్థాయిగ నిల్పుకొందురని మా ప్రార్థన—

—సైదాపురం గ్రామవాసి.

జమీందారుని జైలుకుపంపుట.

రామనాథ ఠాకూర్ అను జమీందారుకు 83 గ్రామములు కలవు. ఇతనిపై పన్ను బాకీకిగాను [illegible]యా జమీందారుని పొందియుండిన డిక్రీ [illegible] పెట్టి జైలుకు పంపిరి.

వెంకటగిరి
గుడ్డిదర్బారులో.

పొలూరు తాలూకాలో కోదండరామస్వామి ఉభయం అనే అక్రమపన్ను 1932 సంII రాజీలో రద్దుచేశారు. తిరుగా యిప్పుడు వసూలుచేస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. రైతులు అట్టి అక్రమ పన్నును కట్టకూడదని హెచ్చరించుచున్నాను.

—అధ్యక్షుడు.

వె. జ. జ. రై. సంఘము.

దక్కన్ వైశ్యపత్రిక.

హైదరాబాదులో నెల్లూరు పురమునుండి ఒకపక్షపత్రిక వెలువడనున్నది. దీనికి సంపాదకులు జన్నాబత్తుల సుబ్బరాయుడు ప్రసిద్ధాంతిగారు. ప్రతినెల 8-10 తేదులందు ప్రచురింపబడుచుండును. ప్రథమసంచిక ఏప్రిల్ నెల 8 తేది బయలుదేరును.

[illegible] and Editor—N V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, Gandhi Chouk Nellore